УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ВІСТІ УТГІ

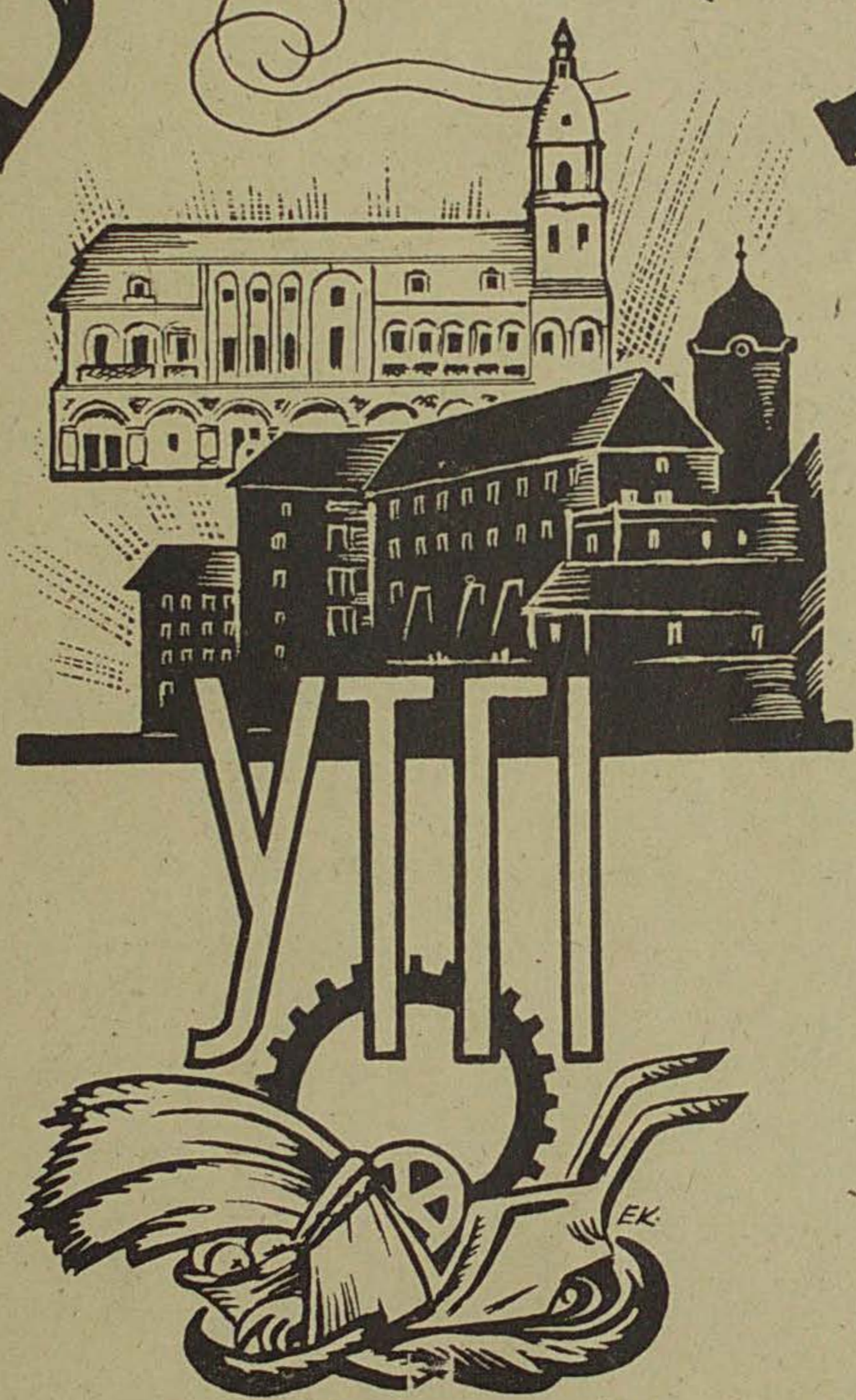

Регенсбург

Ч.8-10

ВЕРЕСЕНЬ 1948

Рік I Вересень 1948 Ч.8-10

ВІСТИ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ Й СТУДЕНТІВ

У Т Г І

З м і с т :

I. Пресова Конференція в УТГІ I
2. Два ювілеї в УТГІ.(Проф. Л.Д.Шрамченко,проф.Д-р Г.Г. Махів) 28

3.Ювілей Ректора УТГІ,проф.Д-ра г.к.Б.Ю.Іваницького . . . 29
4.Проф.В.В.Садовський (некролог) 3I
5.Лект.А.П.Животко (некролог) 32
6.УТГІ після грошевої реформи 33
7.Від Сектора Позаочного Навчання до студійників 36
8.Французька і англійська мови - позаочною методою. . . . 38
9.Реєстр позаочних курсів УТГІ 39
I0.Відозва Управи СПУГА і Ректорату та Сенату УТГІ до Українського Громадянства в Европі і за Океаном . . . 43

II.Звіт Ректора УТГІ за I947-48 акад. рік 45

----:::00000:::----

Реґесбурґ

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В У Т Г І.

В цьому числі уміщаємо матеріял Пресової Конференції, що відбулась 21 Грудня м.р. в Українському Технічно-Господарському Інституті в Реґенсбурзі.

Пресову Конференцію було запроєктовано і улаштовано з метою нав"язання ближчих стосунків між нашою Школою і українською пресою. Потреба цього звязку самозрозуміла, бо Інститут обслуговує широке українське суспільство, а головним посередником між школою і Суспільством була і залишається наша преса. На Конференцію було запрошено представників усіх українських часописів та окремих журналів. На жаль, не всі Редакції прислали своїх відпоручників, хоч майже усі заповіли свою присутність. На Конференцію прибули: Голова Відділу Культури і Освіти ЦПУЄ - проф. Л. Білецький, од Редакції час. "Час" - ред. М. Сосновський, од ред. час. "Наше Життя - інж. С. Довгаль і Б. Феденко, представник час. "Неділя", од ред. "Вісника Оселі" (Реґенсбург) Д-р П. Дурбак, од закордоних часописів - проф. С. Драгоманів.

Головним предметом Конференції - було ознайомлення представників преси із життям та завданнями Інституту в цілому і в діяльністю його окремих Секторів та відділів. З цією метою керівники окремих галузів, на чолі з Ректором Інституту, проф. Б. Іваницьким, виготовили короткі огляди діяльности та ближчих завдань окремих секторів та ділянок праці Школи, що й були зачитані на Конференції.

По заслуханню доповідей, відбувся обмін думок між учасниками Конференції, крім того, гості мали можливість оглянути виставку видань Інституту, а також виставку колекцій і фотографій з життя Інституту та Подєбрадської Академії, що улаштував Голова Т-ва Інженерів-Абсольвентів УТА-УТГІ - інж. І. Шабельський.

Конференція протягнулась цілий день, до вечера, після чого для гостей та учасників Конференції було улаштовано товариську вечерю. В товариській беседі було зачеплено низку питань, що торкались як Школи, так і укр. преси.

В цьому числі ми подаємо доповіді, що були зачитані на Конференції. Вони цінні тим, що фіксують фактичний стан Школи та окремих її Секторів і ділянок на певному етапі та намічають пляни на ближче майбутнє.

Д О П О В І Д І

ЗАЧИТАНІ НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В УТГІ 21 ГРУДНЯ 1947р. в Реґенсбурзі.

1. Ректор УТГІ, проф., др. г. к. Борис Іваницький - Головні моменти з історії розвитку і праці УТГІ.
2. Проф. інж. Роман Димінський, Секретар Професорської Ради УТГІ - Правне положення УТГІ та його зв"язок з чужинецькими чинниками.
3. Проф. В. Панасенко, Керівник Наукового Сектора УТГІ - Науковий Сектор УТГІ.
4. Проф. інж. Микола Зайцев, Проректор, Керівник Сектора Високошкільного Авдиторного Навчання УТГІ - Високошкільне Авдиторне Навчання УТГІ.
5. Проф. В. Доманицький, Проректор, Керівник Сектора Позаочного Навчання УТГІ -Сектор Позаочного навчання УТГІ,- сучасний його стан та найближчі завдання.
6. Проф. Левко Шрамченко, Декан Економічного Факультету -Позаочний Економічний Факультет.
7. Доц. інж. Григорій Денисенко, Продекан Економічного Факультету - Позаочна Висока Школа Державних Наук і курси при ній.
8. Доц. інж. Макар Каплистий, Головний Інспектор Сектора Фахових Шкіл та Курсів - Сучасний стан і найближчі завдання Сектора Фахових Середніх і Нижчих Шкіл та Фахових Курсів УТГІ.
9. Лектор інж. І. Шабельський, Голова Товариства Інженерів Абсольвентів УГА - Т-во Інженерів - Абсольвентів Української Господарської Академії. Сучасний стан і найближчі завдання.
10. Студент І. Куземський, Голова Української Студентської Громади при УТГІ в Реґенсбурзі. Сучасний стан Громади та найближчі завдання.
11. Студент М. Коковський, Голова Українського Студентського Т-ва при УТГІ в Мюнхені - Програма праці Товариства.
12. Доц. Віктор Приходько, Керівник Відділу Інформації при УТГІ. Український Технічно-Господарський Інститут і українська преса.
13. Доц. інж. Григорій Денисенко, Заступник Голови Т-ва Прихильників Української Господарської Академії - Т-во Прихильників УГА, його роля в минулому та завдання на майбутнє.

-:-:-:-:-:-000000000-:-:-:-:-:-

.. ..000000000.....

Р Е К Т О Р У Т Г І

ПРоф.Д-р г.к. БОРИС ІВАНИЦЬКИЙ

ГОЛОВНІ МОМЕНТИ З ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ І ПРАЦІ УТГІ.

І.

Історія УТГІ належить до історії боротьби за наше Відродження й за нашу Волю.

Це також історія людей.

Це історія тих, що колись присвятили свої скромні сили великій справі української державности; також і тих, що зі зброєю в руках боролися за свою землю й свій нарід і були переможені.

Шляхи цієї історії - разом з тими людьми йдуть від Київа і Львова, також від Кубані й Буковини та Закарпаття. Вони переходять через голодний Тарнів і задротовані табори, не оминають і столиць европейських держав, - щоб зійтися в осередку Европи - в Празі й Подєбрадах. Тут злучилися - досвід старших та сила й завзяття молоді, щоб створити осередки національної праці.

У Подєбрадах - це була Українська Господарська Академія - УГА.

Її історія почалася раніше, ніж вона сама виникла.

У 1920 році, у Тарнові (в Польщі), в евакуованнім Міністерстві Земельних Справ УНР, опрацьовується докладний плян Київської Сільсько-Господарської Академії з декількома факультетами. Цей плян пізніше (1922) використовує Спілка українських техніків сільського господарства, що повстала в тім же Тарнові, для складання проєкту Агрономічно-Лісової Академії. Остаточно ця школа, що її заснував Український Громадський Комітет у Празі (під головуванням М. Шаповала), сформувався під назвою - Українська Господарська Академія в складі трьох факультетів: Агрон. Лісового, Інженерного й Економічно-Кооперативного.

Так на чужому терені повстає, розгортається й поступово всебічно розвивається УГА, стаючи піонером українського технічного високого шкільництва.

На цей час в Україні ще не було української високої технічної школи - української за мовою, напрямом, професурою. Ще й нині нема такої школи. З чужими, ворожими нам денденціями з пануванням чужої мови, з чужою адміністрацією працюють там школи.

Ідеологічно й генетично УГА звязана з усім комплексом творчих ідей та фактів відродженої в 1917-18 рр. Української Державности. Своє коріння вона має в Київі, в многоплоднім ґрунті українського відродження. Її творили й розбудовували ті, що спочатку брали участь у будові держави, стаючи на різних фронтах державного будівництва.

Поворот на батьківщину і праця для батьківщини - в такім аспекті організується Академія: тому (спочатку) скорочений трирічний курс, але вивчення проблем української техніки й господарства, студії з українознавства.

Але Академія не була тільки еміграційною школою, що мала дати високу технічну освіту українській молоді закордоном. Її праця пов"язала її й з рідною землею. Залишаючися на чужині, вона зближається до Батьківщини, а частково й безпосередньо працює для неї.

Підручники УГА знаходять попит і в УСРР і дещо з них перевидає навіть Держвидат України; з рідної землі приходять замовлення на видання від окремих осіб і установ. Тисячі людей, вивезених з України до Німеччини, вписуються в час війни на позаочні курси УТГІ.

Технічна термінологія УГА зацікавлює Інститут Української Наукової Мови при ВУАН і в 1926 р. УГА одержує лист від цього Інституту з проханням прислати деякі матеріяли та взяти колективно або індивідуально участь у редагуванню словника сільсько-господарської термінології.

У 1933 р. УГА, в порозумінні з галицькими чинниками, бере участь у розробленні проекта трирічного сільсько-господарського ліцею для Галичини.

Значна кількість абсольвентів Академії знаходить працю в західних українських землях (в Галичині, на Волині й Закарпаттю), присвячуючи свої сили й набуті знання для господарського і культурного піднесення рідного народу.

Будучи на чужині, УГА не замкнулася в формальні, вузькі рамки еміграційної школи. Вона випромінювала й назовні національні вартості й чини та наслідки своєї праці, виконуючи тут наче б ролю одного з амбасадорів чи репрезентантів українського народу.

Значна кількість публікацій професури УГА в різних мовах (чеській, німецькій, французькій, англійській, еспанській та сербській) знайомить культурний світ з Україною, її наукою та проблемами. Із загальної кількости 698 публікацій біля четвертини опубліковано в чужих мовах.

Доповіді на наукових та фахових з"їздах у Чехії і в інших країнах та участь у міжнародніх з"їздах дали можливість поширити відомості й репрезентувати українську науку. Професура УГА брала участь у З"їзді Словянськийх ботаників у Празі, в Аграрному Міжнародньому, З"їзді природників та лікарів, у Міжнародньому З"їзді Хліборобської Академії у Празі, у Міжнародньому Конгресі землемірів у Парижі, у Міжнародньому Конгресі геодезичної та географічної Унії в Празі та інш.

Академія бере на себе виготовлення багатьох мап, картограм та діяграм про Україну і надсилає їх для Українського відділу Міжнародньої вистави в Чікаго.

Назовні УГА була виразником <u>української ідеї</u> в тім загальнім обсязі, що його створив патос українського ренесенсу. Вона була одним з виявів ідей і волі України до національного й державного відродження.

З цього погляду не можна недоцінювати її ролі, як інформатора й популярізатора української справи закордоном.

У 1924 р. Академія перетворюється на 4-х річну високу школу й існує до кінця 1935 року, випускаючи за час свого існування 560 інженерів різного фаху.

Її видавнича діяльність за увесь цей час виявилася в кількості 2149 аркушів, а кількість високошкільних підручників становить більше сотки. Це були перші підручники технічного змісту в українській мові. Вона організує також термінологічні комісії й видає фахові термінологічні словники.

У 1931 році в лоні професури Академії зароджується думка створення допомогової організації в формі Товариства прихильників УГА (ТПУГА). Це товариство організує 12 листопада 1932 року Український Технічно-Господарський Інститут позаочного Навчання (УТГІ), що починає нову еру науково-педагогічної чинности. УТГІ твориться за взірцем УГА і його основу становлять три високошкільні фахові відділи - по зразку трьох факультетів УГА. Поруч з фаховими відділами, організуються фахові курси для навчання практичних дисциплін. Відкривається також Висока Школа Державних Наук, Технікум С-Господарської Промисловости, Курс Українознавства, Журналістики, чужих Мов та ін. Широко розвивається Видавництво, що на 1 жовтня 1941 року видало коло 1400 друкованих аркушів.

Особливо сильно зросла кількість студійників у час війни, коли багато українців опинилося на німецькій території. У цей час ця кількість становила більше 8000 осіб.

II.

У квітні 1945 р. УТГІ залишає в Подєбрадах усе своє майно: видавництво, бібліотеку, канцелярію, більшу частину грошових засобів. Залишається в Чехії й частина активної професури. А при евакуації горить збомбований вагон, гинуть зразки видань, друкарські машинки і частина коштів. Коло десятка співробітників зруйнованого УТГІ евакуаційна хвиля викидає до Платлінгу, в малий деревляний барак.

Але ці люди не зневірюються й знов розпочинають свою працю. 28 червня 1945 року провід УТГІ одержав у Реґенсбурзі дозвіл Американської Військової Влади на продовження своєї чинности. І УТГІ, вдесятеро збільшуючи кількість лекторського персоналу через приплив нових кваліфікованих сил з нової еміграції та своїх колишніх абсольвентів, що зі всіх кінців Німеччини з"їзджаються до своєї альма матер, знов розпочинає авдиторне навчання за традицією УГА. Замість трьох факультетів УТГІ розгортає свою працю аж до п"яти факультетів: аґр.-лісовий, інженерний, економічний, ветеринарний і фармацевтичний. Кількість студентів доходить до тисячі, а кількість нових позаочних студійників перевищує тисячу. Знов видаються підручники: за два роки видано коло 30 підручників на 450 аркушів друку.

Відкривається сектор середніх і нижчих фахових шкіл та курсів, що охоплює по таборах 67 шкіл та курсів з 415 викладачами та коло 2,5 тисяч учнів.

Провадиться також інтенсивна наукова праця в наукових секціях та вже довший час чекає на видання готовий до друку випуск Наукових Записок коло 20 аркушів.

Чинність УТГІ шириться й поглиблюється без огляду на тяжкі умови нинішнього життя й побуту та невиразність майбутнього.

УТГІ продовжує свою традицію праці для національного освідомлення та фахового підготовлення кваліфікованих українських техніків та господарників. Нині Інститут провадить цю справу в тяжких і непевних обставинах. Але внутрішню силу йому надає свідомість, що він працює для ідеї внутрішнього росту й розвитку української нації та здійснення української незалежности, для тієї ідеї, що творить завдання й зміст Великої Доби Визволення.

Хочемо й віримо, що наша школа (УГА-УТГІ), виконавши свою працю на еміграції, зрештою повернеться до Київа, туди, де зародилася сила її духа, де лежить початок її генези - до столиці вільної Української Держави.

Проф. Інж. Роман Димінський
Секратар Професорської
Ради УТГІ.

ПРАВНЕ ПОЛОЖЕННЯ УТГІ ТА ЙОГО ЗВ"ЯЗОК З ЧУЖИНЕЦЬКИМИ ЧИННИКАМИ.

УТГІ - це є друга з черги назва і форма української високої політехнічної школи на еміграції, заложеної під назвою "Українська Господарська Академія в Чехословаччині" на підставі декретів чехословацького міністерства хліборобства і міністерства закордонних справ (ч.ч. 35168 - I а з 16.5.1922 та 176581 з 11.11.1924).

Уга вела від 1924 високошкільне навчання і наводилась у міжнародних справочниках шкільництва, наприклад у "Мінерва Ярбух дер гелертен Вельт". II абсольвентам засвідчувало чехословацьке міністерство при виїзді за границю рівноцінність УГА з іншими високими школами політехнічного типу.

Коли політичні огляди стали підсказувати деяке дистансування від українського шкільництва, як-з боку матеріяльного, так почасти і з формально-правного, чехо словацька влада дозволила декретом міністерства хліборобства з 20.7.1932, 86812 -I/1932 та з 6.7.1935, ч. 57015 - Іб 1932. заснувати при УГА, що мала заникнути в своїй дотогочасній формі, нову високошкільну установу - УТГІ, якої правним носієм стала Спілка Професорів УГА, а діяльність силою несприятливих під той час обставин обмежилась до позаочного навчання.

Після II-ї світової війни, опинившись у Баварськім Реґенсбургу, УТГІ відновив свою діяльність, як в авдиторнім секторі нормального високошкільного навчання, так і щодо позаочних студій на підставі дозволу американської військової влади з 28.6.45.

З Реґенсбургу поширив УТГІ свою діяльність на Мюнхен за

згодою централі УНРА з 26.I.1947,яка в той час мала делеговані досить широкі компентенції в шкільно-освітніх справах еміграції.

Само собою розуміється,що УТГІ належно зареєстрований в ЦПУЕ.

В Баварськім міністерстві освіти УТГІ зголошений вже з самого початку 1947р.,подає туди інформаційні звіти і звертається туди в питаннях правного і господарського характеру. Остаточне визнання,одначе, вимагає формального рішення Баварського міністерства і затвердження з боку найвищого командування американської війської влади в Берліні.

Не дивлячись на стало повторювані обіцянки скорого полагодження з боку міністерства ,досі УТГІ з цієї сторони ще не має визнання де юре,та мусить покищо вдоволятись визнанням де факто.

Німецькі високі школи загально визнають,як і міністерство, студії в УТГІ,посилають сюди навіть часом своїх студентів на лябораторні вправи,зараховують студентам,оскільки переходять на студії до них,семестри,прослухані в УТГІ,та признають зложені тут іспити.Оскільки відомо з небагатьох,як досі,випадків, студентам УТГІ признають дотичні семестри також і заграничні, поза Німеччиною,високі школи.

УТГІ підтримує сталі офіційні зносини з освітніми референтами американської військової влади в Мюнхені, з Баварським міністерством освіти в Мюнхені та з його експонентами в Реґенсбурзі,з ІРО в Женеві та в Гайдельбергу та з німецькими високими школами.

Реасумуючи коротко:правне положення УТГІ,як української високої політехнічної школи на еміграції,визначується легальним і правно оформленим існуванням УГА-УТГІ на підставі дотичних актів чехословацької влади,в згоді з прийнятою в американській сфері впливів засадою,що те,що легально і правно існувало,може й надалі продовжуватись,скріплене,одначе,й виразним дозволом військової влади,з додатком своєчасної згоди міжнародньої опікунчої організації,авторизації з боку українського центрального представництва та визнання де факто з боку Баварського міністерства освіти і,в практиці,почасти і заграничних високих шкіл.

Проф.В.Панасенко
Керівник Наукового Сектора
УТГІ.

НАУКОВИЙ СЕКТОР УТГІ.

Основними завданнями Наукового Сектора є розроблення наукових проблем з різних ділянок техніки і економії України, перегляд та висвітлення важливих досягнень у галузі природничих,технічних та економічних наук у Старому і Новому Світі та виховання і підготовлення наукових сил.

Науковий Сектор організує пленарні та секційні наукові засідання,на яких зачитуються і обговорюються наукові доповіді та реферати.

Наслідки наукових досліджень членів УТГІ публікуються в "Наукових Записках УТГІ".

В минулому 1946/47 академ. році Науковий Сектор зорганізував 18 наукових засідань, на яких було зачитано і обговорено ряд наукових доповідей; більша частина цих доповідей буде опублікована в першому томі "Наукових Записок УТГІ". Доповіді були зачитані такими авторами і на такі теми (за порядком виголошення):

1. Проф. Б. Іваницький. Колонізаційна і господарська роля лісів на Правобережжі і Подніпров"ю в ХУІ і ХУІІ вв.
2. Проф. М. Ефремов. Симетрична побудова матерії.
3. Проф. Л. Шрамченко. Проєкт адміністративного поділу Українських земель.
4. Проф. С. Драгоманів. Місцеве самоврядування в конституціях Баварії і Баден Вюртембергу.
5. Проф. В. Панасенко Хвороби хлібних колосківців в Україні.
6. Проф. М. Зайцев Новий каталізатор при гідрогенізації олій та його вживання в промислі.
7. Проф. С. Сосновий Нові економічні гасла.
8. Проф. Ю. Повликовський Кооперація у візії і дійсності.
9. Проф. Б. Боженко Організація захисту сільсько-господарських рослин та збіжжа в Україні.
10. Проф. П. Жулежко Вплив пружньо-заправленого краю платівки на її критичну силу.
11. Проф. М. Василь"їв Сучасні проблеми світового господарства.
12. Проф. Г. Лук"янченко Будова матерії.
13. Доц. І. Бандура Лісопридатність півдня України.
14. Проф. І. Драбатий а) Нове в мові бджоли, б) повітряні дороги джмелів.
15. Проф. Г. Махів Науково-генетична класіфікація ґрунтів України.
16. Проф. І. Драбатий Конструктивні принципи будови луски джмелів за електровно-мікроскопічними дослідженнями (Альфред Кюн)
17. Проф. Г. Махів Карта ґрунтів України.

В наукових статтях, що будуть уміщені в першому томі "Наукових записок УТГІ, освітлюються питання з різних ділянок науки як то: аґрикультури, лісівництва, тваринництва, техніки та хвороб. Обсяг першого тому наукових записок дорівнює біля 20 друкованих аркушів.

В наступному, 1948 році перед Науковим Сектором УТГІ стоять надзвичайно важливі завдання. Першорядним завданням є видання готового до друку першого та організація і видання другого тому "Наукових Записок УТГІ" що має бути засобом контакту з науковими організаціями та установами світу, а також має ознайомити українське громадянство на еміграції з досягненнями української науки в галузі сільського господарства, лісівництва, економіки та техніки.

Справа організації наукових та науково-популярних доповідей для широких кіл українського громадянства є також дуже важливою ділянкою праці Наукового Сектора УТГІ

Ми вже маємо такий, попередній покищо, список наукових доповідей на 1948 рік (за абеткою):

1. Доц. Д-р П. Зелений. Досягнення науки про живлення.
2. Проф. Г. Махів
   а) Піднесення родючости ґрунтів - проблема світової науки.
   б) Український чорнозем та його економічні можливости.
   в) Сільсько-господарські перспективи сухого степу України.
   г) Ліс, яко чинник охорони ґрунтів від ерозії та захисту рослин проти посухи.
   д) Структура ґрунтів, причини її руйнування та способи відновлення.
   е) Обробіток ґрунтів в світлі новіших досягнень с-г науки.
3. Проф. В. Панасенко
   а) Екологія цвільових грибків.
   б) Хвороби бавовника в Україні
   в) Токсичні та патогенні цвільові гриби.
   г) Досягнення в галузі мікології та фітопатології.
4. Проф. Др. І. Розгін-Коханий Мінливість бактерій під впливом біологічних чинників.
5. Інж. Пеленський Розвиток цукроварства.

Це є лише попередній список, бо наукова Референтура через розкиданність Наукового Персоналу УТГІ на терені Зах. Зони Німеччини, не змогла за короткий час зібрати всіх матеріялів.

Третім важливим завданням Наукового Сектора є організація Науково-Дослідної праці катедр УТГІ. Як відомо, в наші часи науково-дослідна праця в галузі природних, хемічних та технічних наук є надзвичайно складною і вимагає великих матеріяльних засобів. Ми не можемо навіть і мріяти про такі засоби на науково-дослідчу працю, які мають науковці небагатих другорядних і третьорядних країн, але ми мусимо робити в напрямку організації наукової праці все те, що в наших силах, бо цього вимагає справа підготовлення молодих наукових сил. Ураховуючи ці моменти, ми мусимо вибирати собі таку тематику для досліджень, яка вимагає мінімум матеріяльних затрат і дасть цінний науковий ефект. Як приклад цього, можна навести цікаву наукову проблему, що її висунув проф. Л. Шрамченко - "Обґрунтування засад аґрарної реформи в Україні", - що має комплексний характер і може бути розроблена декількома катедрами економічного і агрономічного факультетів УТГІ.

Виконання цих завдань, особливо в галузі публікації наукових праць, є можливе лише при умові підтримки українських громадськмх організації на еміграції.

Проф.Інж.Микола Зайцев,Проректор,
Керівник Сектора Високошкільного
Авдиторного Навчання УТГІ.

ВИСОКОШКІЛЬНЕ АВДИТОРНЕ НАВЧАННЯ УТГІ.

Як Висока Технічна Школа,УТГІ продовжує традиції Української Господарської Академії в Подєбрадах,заснованої у 1922р. як 3-х літня, а 1924 р. - як 4-х літня Школа.Як і в той час, так і тепер,УТГІ є одинокою вільною Українською Високою Технічною Школою,що виховує висококваліфікованих фахівців у різних галузях техніки,передовсім з узглядненням наших національно-державних особливостей і потреб.Інтернаціональність науки взагалі,а технічної зокрема,не стоїть всупереч вихові молодих інженерів,що пізнають і вивчають передовсім галузі техніки,безпосередньо звязані з можливостями і інтересами нашої країни,нашого народу і нашої майбутньої держави.Ці знання може дати інженерові тільки своя національна політехніка, а не чужа школа.Напр., українське сільське господарство,українські ліси,українська енергетіка (бази:вугілля,вода,нафта), індустрії,що базуються на українській сировині (металургія, кераміка,цукроварство,олійництво та інш.),українська економіка.

Програми високих технічних шкіл взагалі за час між двома світовими війнами еволюціонували в бік крайньої спеціялізації,особливо в країнах з тоталітарним режимом- повстав тип інженера - вузького фахівця - настільки вузького,що,в умовах вільного господарського життя,не вязаного на абсолютні числа і рямки плянованого господарства,- він тяжко зміг би застосувати свої знання в країні,де він тимчасово мусів би працювати,а тим більше по повороті в Україну,де життя буде вимагати інженера,доброго фахівця,але й інженера - суспільника,з ширшим загально-технічним розвитком.

Цей погляд на виховання наших молодих інженерів спричинився до подекуди ширших програмів навчання. Отже наша політехніка має ширші програми навчання на всіх факультетах,ніж,скажемо, школи німецькі,а тим більше совєтські,- іноді,напр., кількість тижневих годин перевищує 50,- але це не значить,що наш інженер буде поверховим енціклопедістом - він буде добрим фахівцем,який перш за все буде українським інженером.

Невелика група з першої еміграції старої професури УГА з Подєбрад,з літа 1945 року,коли опинилася на терені Баварії,- на сьогодня зросла у 10 разів - поповнилася з багатого джерела висококваліфікованих фахівців техніки - високошкільних професорів зі всіх українських земель,що їх нова хвиля еміграції позбавила рідної хати,і з завзяттям та з бажанням не промарнити дорогого часу приступила до розбудови нашої школи.Професура,не дивлячись на наші зусилля,не змогла бути стягнена до осередку Школи - Реґенсбургу і 40-45% професури доїзжають на виклади - деколи з віддалі 400-500 км. - за дуже невигідних умов сучасного переїзду,харчування і ночівлі.

Теж саме відноситься і до студентства Школи, якого велика частина доїздить на виклади з різних таборів, перебуваючи в Реґенсбурзі до кінця кожного тижня, коли повертає до своїх таборів для одержання необхідних харчів і т.п. Інтернатів в Реґенсбурзі є мало - вони рівнож є дуже незадовільно забезпечені усім необхідним для нормального життя і студій студентства.

Але, не дивлячись на тяжкий матеріяльний стан як студентства, так і професури Школи, не дивлячись на невияснені правні умови еміграції взагалі і невідоме ближче наше майбутнє, - УТГІ всеж за час від 26.XI.1945 р., коли відновив високошкільні авдиторні студії в Баварії і до 30.IX.47 (с.т. неповних два роки), досягнув поважних наслідків, що в числах виказуються так:

Навчання провадиться на п"яти факультетах (Аґроном.-лісовий, інженерний, Економічний, Ветеринарний, Фармацевтичний), на восьми відділах (Аґрономічний, Лісовий, Будівельний, Хемічний, Електротехнічний, Фармацевтичний, Ветиринарний, Економічний), з того 6 в Реґенсбурзі, 2 - в Мюнхені, - та на 26 семестрах. Разом студіює 875 студентів, з того 91,5% українців, - решта: чужинці: естонці, лотиші, білоруси, литовці, росіяне, грузини, болгари, серби.

Професорського складу є 144 особи, з того: професорів - 42, доцентів -30, лекторів - 51, асистентів -21 (активних- протягом цієї доби було 112 осіб, решта у тимчасовій відпустці).

За останній 1946-47 шкільний рік відбуто цілком теоритичних викладів та вправ: 16040 годин, з того 13842 в Реґенсбурзі, 2198 в Мюнхені.

Як Висока Технічна Школа, спеціяльні зусілля прикладаємо до зорганізування практичних вправ - устаткованням відповідних кабінетів і лябораторій. Маємо дві хемічні лябораторії - в Реґенсбурзі і в Мюнхені, де відбуваються вправи з хемії: неорганічної, органічної, аналітичної, фізіологічної, фармацевтичної, аґрономічної; кабінети: фізики, фізичної хемії, ґрунтознавства, ботаніки, фізіології, лісівництва, мінералогії, геодезії, мікробіології, креслення та ін., що мають відповідних приміщень, так що більшість пристроїв і учбового приладдя (мікроскопи, геодезійні пристрої, збірки, моделі, пляни, то що) знаходяться по приватних приміщеннях професорів і доносяться на час вправ до викладових заль, якими є здебільшого кімнати в реставраціях. Вправи в лябораторіях - за браком працьовних місць і необхідности малогрупових занять, часом продовжуються до 10-11 год. вечора.

Бібліотека УТГІ нараховує біля 1600 назв книжок з галузі техніки й економіки; в мовах славянських -70%, решта переважно в мовах німецькій та англійській.

Агроботаничні парцелі в Реґенсбурзі та Мюнхені, в загальній кількості около 150, з лікарськими, нектародайними, городніми та польовими рослинами.

За вказані два неповні роки в УТГІ закінчили студії (започаті на інших високих школах) цілком 67 осіб, що дістали титул дипломованих інженерів або моґістрів відповідного фаху.

А саме: дипл. інж. агроном - 48, дипл. інж. лісов. - 3, дипл. інж. будів. - 1, дипл. інж. хем. - 2, маґ. фармац. - 13.

За цей час дістали гідність докторів 6 осіб, а саме:
гідність доктора техн. наук - 1 особа,
" " екон. наук - 2 особи,
" " ветеринарії - 3 особи.

Керівництво УТГІ твердо рішило провадити авдиторне навчання, яко основну галузь своєї чинности, бо пересвідчене в тому, що технічні знання в цей час великої матеріяльної руїни нашої Батьківщини і потреба багатьох тисяч фахових сил для її відбудови, є зокрема важливі для задоволення широкого гону нашої молоді до технічних знань.

Для праці в Україні треба українського інженера, якого і виховуємо в Українській Національній Політехніці - УТГІ.

Відомо взагалі, що технічні високошкільні студії належать до найдорожчих - в нормальний час великий дефіцит високих технічних шкіл покриває держава, асигнуючи на це великі кошти.

В наших умовах частину дефіциту покриває сама професура Школи - на рахунок 50% удержань з лекційних оплат, які і без того невисокі.

Тільки жертвенне відношення з боку професури, що здебільшого мусить здалека приїздити в тяжких комунікаційних умовах, не будучи забезпеченою на місці ані помешканням, ані харчами - єдино уможливлює нам провадження цієї відповідальної національно-культурної праці.

Тим більше цінним є для нас зрозуміння нашої боротьби за утримання Української Політехніки з боку нашого ширшого громадянства, що може проявитися, бодай, в моральній підтримці і зрозумінні цього з боку нашої Преси.

Проф. В. Доманицький, Проректор,
Керівник Сектора Позаочного
Навчання УТГІ.

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ УТГІ
СУЧАСНИЙ ЙОГО СТАН ТА НАЙБЛИЖЧІ ЗАВДАННЯ.

Позаочне навчання кореспонденційною методою набуло широкого розповсюдження та популярности в Північній Америці. Там існують, напр., такі колосальні заклади, як Інститут Позаочного Навчання в Скрентоні, стейт Пенсильванія, що нараховує по-над сто тисяч студійників. В Европі ця метода навчання ще мало розповсюджена і мало улюблена. На українському ґрунті перша спроба застосувати цю методу була зроблена р. 1924 при видавництві "Українське Слово" в Берліні з ініціятиви небіжчика проф. Володим. Коваля. Після того було ще - декілька спроб, але всі вони досить скоро завмерли. Щойно в кол. Українській Господарській Академії в Ч.С.Р. (в Подєбрадах) ця метода знайшла сприятливий ґрунт, вижила, прищепилася. Саме цього року сповнилося пятнадцять літ з дня заснування в Подєбрадах "Українського Технічно-Господарського Інституту Позаочного Навчання (УТГІ)" високої української технічно-господарської школи з позаочно- кореспонденційною методою навчання. В часі

ли з друку лекції з предметів:Цивільне Право,Торговельне Право,Організація й ведення зібрань,Структура Часопису та великий (400 стор) колективний курс девяти авторів,за редакцією проф.Д.Антоновича,під назвою "Українська Культура"

Все більша частина української еміґрації переноситься в країни,де панівною мовою є мова англійська,або французька. Курс англійської мови в УТГІ урухомлений вже два роки тому і тішиться великою популярністю.На порядок дня приходить перевидання позаочних лекцій з французької мови .Лекції з французької мови були складені п.Марією Славінською і розмножені ще в Подєбрадах,а тепер треба їх лише злегка проредагувати та розмножити.Це і є одним з найактуальніших завдань Сектора.

Яко дальше актуальне завдання,стоїть перед Сектором урухомлення високошкільного навчання на Аґрономічно-Лісовому Факультеті.Для цієї мети вже видані лекції з трьох частин ботаніки, зоології,дендрології; друкуються - з загальної,сільсько-господарської та лісової фітопатології.Хліборобського вишколу Молоді.

Виготовлені до друку:з "Вступу до агрономічних студій", Ґрунтознавства","Сільсько-Господарської Мікробіології","Лісовирощення",Лісознавства","Городництва закритого ґрунту" - спец. частини,"Спеціяльного Городництва " та інш.

Четвертим актуальним завданням є урухомлення вже підготовленої Позаочної Середньої с-г школи під назвою "Технікум Інтенсивних Культур".Для цієї школи будуть використані, з одного боку вже видані лекції з предметів:неорганічної хемії, ботаніки,садівництва,городництва,амерк. промислов. пасічництва,а з другого розмножені нові:"Вступ до аґрономічних студій","Ґрунтознавство", Городництво спеціяльне","Городництво закритого ґрунту" - спец. частини, "Виноградарство","Посічництво","Субтропікальні культури".Програма навчання школи і калькуляція такс розробляється.На Інженерному Факультеті ведеться підготовча праця до відкриття високошкільного позаочного навчання та відновлення позаочного "Технікума" сільс. госп. Промисловости".З цією метою друкується "Алгебра",Технологія Води","Технологія Палива".

Нарешті,значна частина української еміґрації-збирається виїхати за кордон,або за океан в характері с.г. робітників чи в характері с.г. колоністів.В одному й другому випадку їм конечно треба підвищити свою кваліфікацію.Для цієї мети ІРО відчиняє 2-3 місячні курси по таборах,а УТГІ вже урухомив позаочні вужчі курси:"Садівництва","Городництва Загального", "Городництва Закритого ґрунту",Американ.Пром.Посічництва" та "Практ.Миловарства".Щоб розширти число цих практичних курсів,Сектор пускає в друк лекції з курсів:"Субтропікальні Культури",Кава","Бавовник,"Виноградарство","Спеціяльне Городництво","Городництво Закритого Ґрунту" спец.частинта інш.

З цього видко,що Сектор Позаочного Навчання УТГІ виконує велику загально-національну громадську працю.Його плани праці на найближче майбутнє скеровані так само на загально -громадські цілі - на швидке піднесення матеріяльного й духового добробуту української еміґрації в Европі й Америці.

Тому він вповні заслуговує на широку підтримку з боку всіх живих сил української нації, а в першу чергу - на підтримку з боку української преси, яка своєчасною, дотепною і об"єктивною інформацією про працю і пляни Сектора може спричинитися до скріплення й широкої розбудови цього національного вогнища освіти й культури.

Проф. Левко Шрамченко
Декан Економічного Факультету.

ПОЗАОЧНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.

Я звертаюсь з коротким словом до представників Української Преси на еміґрації в імені Економічного Факультета нашої національної високої Школи. Цей Факультет Української Політехніки (УТГІ) поставив своїм завданням підготовлення нових кадрів, які зможуть взяти безпосередню участь в будівництві соціяльно-економічного життя України тоді, коли життя до того покличе.

Організатори і керівні органи Української Політехніки, що взяли на себе сміливість продовжити в певних галузях знання українську довголітню традицію виховання високошкільних кадрів на еміграції, разом з новими національними силами, які через епохальні події на українських землях і в цілому світі мусіли покинути батьківщину - не втрачають надії, що їх індивідуально жертвенна і тяжка праця дасть добрі наслідки, коли організоване українське суспільство в повній мірі зрозуміє завдання, які стоять перед сучасною політичною еміґрацією. Питання не йде тут про збереження лише фізичного існування національної свідомої маси, що може кожної хвилі бути розкиданою по цілому світі - і ця річ, звичайно, є важливою, але справа йде про те, яку ролю може відіграти наша еміґрація в боротьбі за визволення свого народу і забезпечення йому незалежної національної державности.

Коли ми віримо й бачимо, що для укр. еміґрації політичне визволення народу не є фікція, не є пустим звуком, що покриває красними словами духову і інтелектуальну порожнечу українського громадянина, то мусимо також признати, що й здобуття національної державности не є тільки суто-політичне завдання-завдання національного єдиного проводу і його праці на міжнародньому форумі та захисту політичних і громадських прав свого народа.

Економічний Факультет нашої політехніки з самого початку свого існування в Німеччині і поставив своїм завданням підготовити, по мірі своїх сил і можливости, кадри молодшої генерації, які реально зможуть бути корисними в тій важливій галузі майбутнього державного будівництва, яка охоплює суспільну економіку.

Свої програми навчання Факультет опрацював як для цілей високошкільного авдиторного навчання, так і позаочних студій наукових дисциплін, цебто в двох організаційних секторах. Факультет передбачав, що наша надзвичайно тяжка сучасність може й не дасть можливости всім авдиторникам закінчити повний

високошкільний курс, і сектор позаочного навчання був створений не тільки для тих, що за правно-формальними умовами, або обставинами тяжкого таборового еміґраційного життя, не змогли студіювати в місці осідку Політехніки, а також і для тих, які у випадку передчасного роспорушення чи переселення студентів і професорів, через незалежні від них умови, могли б закінчити розпочаті студії в кожному іншому місці свого перебування позаочно, з відповідною умовою передбаченої котролі їх власних студій, згідно точно вироблених правил. Якраз Економічний Факультет припускає більшу можливість використати цей спосіб студій.

Цей Сектор і спосіб студій важливий також і через те, що дає можливість закінчити для нас студії шостисеместрової Школи Державних Наук разом з Журналістикою. Цю справу висвітлює окремо продекан Факультета, доц. інж. Гр. Денисенко.

Свою функцію позаочний Сектор може виконати задовільно інтензивною працею науковців по написанню підручників з тих дисциплін, які ще не виготовлені до друку, а також енергійною організацією дальшого успішного розпочатого видавництва тих наукових праць. Навіть песимісти не можуть казати, що дотеперішня наша праця є безуспішною; ми довели своїх студентів з початку студій аж до 5-го семестру, що приступив уже до студій відповідної спеціялізації, в скорому часі буде видано незначну кількість наукових підручників, що поступово задовольнятимуть потребу обох секторів навчання, через це і студенти молодших семестрів можуть розраховувати на нашу поміч, на випадок порухи нашого академічного життя.

Нас трівожить лише недостатня охота української преси дати нам більш моральну й громадську підтримку у виконанні взятих на себе тяжких обов"язків і відповідальности. Величезне значення сучасної преси для кожного безспірне і через те ми й звертаємось до Вас, представників української еміґраційної преси, звернути увагу на висвітлення перед нашим суспільством ваги наукового фахового підготовлення кадрів молодшої генерації та помогти нам енергійним співчуттям преси виконати взяті на себе обовязки.

Доц. Ін. Григорій Денисенко.
Продекан Економ. Ф-ту.

ПОЗАОЧНА ВИСОКА ШКОЛА ДЕРЖАВНИХ НАУК І КУРСИ ПРИ НІЙ.

В шкільно-освітню систему позаочного навчання Економічного Факультету УТГІ входять п"ять окремих ділянок: високошкільні студії на самім 8-ми семестровім Економічнім Факультеті і чотири ділянки при факультеті - Висока Школа Державних Наук, Курси Журналістики, Курси Українознавства і Курси чужих мов.

Ця система розгалужень шкільно-освітньої діяльности факультету, на перший погляд, нібито не пов"язаної з освітними

програмами Технічної Школи, в дійсности має глибокий сенс, виходячи з завдань підготовки фахових кадрів практичних, науково-освічених, українських громадських діячів. Так як існування Української Політехніки на еміґрації пов"язано тісно з завданням української державно-визвольної боротьби, так пов"язана на згаданих школах і курсах Економічного Факультету підготовка молодих кадрів для тої практичної, організаційної і керівної роботи, що випливає з потреб наших національно-державних завдань.

Коли студійна програма на самім 8-ми семестровім Економічнім Факультеті має на меті підготовлення ученого економіста, інженера-практика, спеціяліста в різних ділянках господарського життя (торгівлі, банківництва, промисловости, кооперації, самоврядної господарки і т.д.), то Висока Школа Політичних Наук, чи пізніш названа Висока Школа Державних Наук, має на меті підготовку практичних організаторів і керівників нашого суспільно-політичного та громадського життя.

В практичній чинности від суспільно-політичного і громадського українського діяча, особливо керівника і організатора, вимагається солідного знання з царини економіки, права, журналістики і публіцистики та українознавства. Ці чотири групи дисциплін і покладені в основу побудовання студійних програм Високої Школи Державних Наук. Від студійних програм Економічного Факультету Високої Школи Державних Наук програми відрізняються тим, що в неї не входять предмети комерційної техніки, тобто ділянки, з якими політичному і громадському діячеві не доводиться в житті мати діло, зате включені з царини журналістики, українознавства та парляментської практики.

В підпорядкованості до завдань Економічного Факультету і Школи Державних Наук стоять вужчі ділянки - Курси Журналістики, Курси Українознавства і Курси Чужих Мов (англійської, французької та німецької). Дисципліни, що входять до цих курсів, є вибрані з високошкільних програм Економічного Факультету і Школи Державних Наук; ці курси, в суті речі, є частиною обох згаданих високих шкіл. Практична потреба в існуванні цих курсів продиктована була вимогами самого життя. Контингент студійників на всіх згаданих курсах складається, з одного боку, з осіб, що вже мають відповідну освіту - або практичний стаж громадської роботи і потребують лише теоретичного доповнення з дисциплін, що входять, наприклад, в Курси Журналістики і Курси Українознавства, а з другого боку, - як показує практика 10-ти років, чинности цих курсів, - є багато осіб, які не в стані з тих чи інших причин взятись до високошкільних студій Школи Державних Наук, вписатися на Курси Журналістики чи Українознавства з метою поширення своєї освіти, задовольняючись в своїй громадсько-національній праці вужчою ділянкою знання.

Згадані три роди курсів розраховані на 2-х семестровий термін, тобто студійники дотичних курсів мають опанувати впродовж року визначену програму Курсів Українознавства чи Журналістики або вивчити одну фахову мову. Оскільки студійні

програми цих курсів є складовою частиною програм Високої Школи Державних Наук, то студійникам, що успішно простудіюють всі предмети курсів, уможливлюється легкий перехід у студенти чи курсанти ВШДН.

Самостійним завданням курсів Українознавства поставлено дати систематичний комплекс знань про Україну, про сучасне й минуле українського народу, про його культурні скарби та підстави добробуту, і оперти національну свідомість на критичних знаннях.

Курси Журналістики виділені в окрему ділянку з тим, щоб уможливити молодим практичним журналістам і громадським діячам ознайомлення з теоретичними основами журналістичних дисциплін та уможливити дальші студії в системі Школи Державних Наук, яка по своїх завданнях має підготовляти науково-освічених журналістів.

Доц. Інж. Макар Каплистий,
Головний Інспектор
Сектора Фахових Шкіл та курсів.

Сучасний стан і найближчі завдання Сектора Фахових Середніх і Нижчих Шкіл і Фахових Курсів Українського Технічно-Господарського Інституту.

Щоби дати ясний образ розвитку праці названого Сектору, схарактеризувати теперішній стан і накреслити найближчі завдання, - мушу кількома реченнями згадати історію повстання цього Сектора в організаційній схемі УТГІ.

Мабуть не помилюсь, коли зазначу, що більшість нашої інтелігентної еміґрації знає, що УТГІ не лише Українська Висока Технічна Школа, але й Осередок Української Технічної Науки, Центр Позаочного Кореспонденційного навчання, як рівнож осередок, що організує і веде систематично працю по різних середніх і нижчих фахових школах і фахових курсах, розкиданих по багатьох таборах.

Наш Сектор розпочав навчальну працю найскорше, бо в жовтні 1945, хоч приготовлення до розпочаття діяльности велося вже в липні-серпні-вересні 1945. Підготовчу роботу цього Сектора вела спеціяльна Комісія для Перекваліфікації Української Еміґрації.

Сенат УТГІ виготовив уже в жовтні 1945 р. "Тимчасовий Правильник" для техникумів 2-х річних фахових шкіл і фахових курсів. Тимчасовий Правильник передбачав, що фахові школи й курси будуть підпорядковані відповідним Факультетам УТГІ. Перший рік праці 1945/46 дав такі осяги:

Назва факультету	Було шкіл	Було курсів	Разом навч. закл.	Працюв. учителів	Училось учнів
Аґроном.					
Лісовий	4	17	21	127	543
Інженерний	3	8	11	21	426
Економічний	4	2	6	41	199
Разом	11	27	38	199	1178

Осяги,як бачимо,чисельно не були надто великі,але рік праці показав,що організаційно,програмово,методично навчальними засобами і підручниками наші школи і курси незабезпечені.Навчали часто техніки та фахівці без педагогічної підготовки і практики,а тому наука найчастіше носила характер теоретичний,без достатньої практики.

Рівнож показалось,що по таборах були не лише школи і курси УТГІ,але й школи та курси Таборових Управ,УНРРА і навіть приватних осіб.На курсах наука велась без навчального пляну і програм,що відповідали б назві курсів.Очевидно, такої нескоординованостиив праці по фаховій освіті толерувати далі не можна було.Тому Сенат УТГІ,а далі факультетські і загальна професорська Рада УТГІ стали на становищі,що саме цей Сектор праці треба посилити,а для цього вибрали головного і факультетських інспекторів,які мали докладніше і пляново зайнятись перекваліфікацією української еміґрації.Праця Сектора велась під безпосереднім керівництвом п.Ректора УТГІ.Треба було узгіднити працю фахових шкіл і курсів,що працювали в системі УТГІ,а для того 2-8 листопада I946 р. відбувся з"їзд Директорів і Адміністраторів фахових шкіл і курсів УТГІ.З"їзд виніс ряд ухвал і побажань,більшість яких ще й сьогодня є актуальні.Між іншим,З"їзд підкреслив,що впорядкувати фаховий вишкіл і перевишкіл можна буде лише за допомогою і при тісній співпраці з Відділом Культури і Освіти ЦПУЕ.З"їзд доручив Інспекторатові порозумітися з Відділом Культури і Освіти ЦПУЕ та створити Кураторію Фахової Освіти. На жаль і велику шкоду,цього доручення Інспекторат не зміг виконати,а Кураторії ще й нині не маємо.Правда,I0.I.I947 року Відділ Культури і Освіти ЦПУЕ пробував організувати Кураторію Фахової Освіти,але не зорганізував і не довів до тіснішої співпраці УТГІ з ЦПУЕ.

Уже згадувалось,що Сектор у навчальному році I946/47 набрав окремого самостійного значення під формальним проводом Головного Інспектора доц.Каплистого Макара,при активній участі Факультетських Інспекторів Інституту,а саме:доц.Боровського Михайла від Агроном.- Лісового Факультету,лектора інж.Вінцерського Олександра,від Інженерного Ф-ту проф.Драгоманова Світозара, від Економічного Ф-ту.Секретарював агроном Смиринський Юрій,а ідейний провід мав п.Ректор,проф.В.Доманицький,який майже на всіх засіданнях був присутній.За навчальний рік Інспектори відбули I2 засідань.На засіданнях обговорювали організаційні,педагогічні,методичні і програмові питання.Слухали звіти Інспекторів,обговорювали цікавіші питання в звітах й приймали потрібні ухвали,а також намічали плян праці на біжучий місяць.

Всього інспекційних поїздок відбуто 56,а організаційних I6.Як уже згадувалось,Інспектори УТГІ брали участь у засіданні,що ЦПУЕ скликало для створення Кураторії Фахової Освіти. В цьому періоді пощастило затвердити тимчасові пляни навчання для I2 фахових шкіл і для 43 фахових курсів.Інспектори обслуговували не лише школи й курси УТГІ,але й інші фахові заклади,як що до Сектору приходило прохання.Наш Сектор передав свої програми для Відділу Культури і Освіти ЦПУЕ.Сектор

співпрацював із ГУПР,Союзом інженерів,Секцією Українських Агрономів,Учительською Громадою і Спілкою Професійних Організацій.Протягом року закінчило працю 33 навчальних заклади,а перевишколилось і одержало свідоцтва 878 душ.

Сітка навчальних закладів УТГІ в навчальнім році I946/47 характеризувалась такими числами:

Назва Факультету	Було шкіл	Було курсів	Разом навч.закл.	Працюв учителів	Училось учнів
Агроном.Лісовий	I0	24	34	2I8	996
Інженерний	9	I4	23	II9	I0I2
Економічний	5	5	I0	78	336
Разом	24	43	67	4I5	2344

Порівнюючи ці данні з навчальним роком I945/46,бачимо, що число шкіл збільшилось на I3 або на II0%; число фахових курсів на I6 або на 59%; разом навчальних закладів збільшилось на 29 або на 76%; число вчителів на 2I6 або на I08%; число учнів на II66 або на 99%.

Наведені цифри показують,що праця за навчальний рік I946-47 пошилирилась,охопила більше число навчальних закладів, навчителів і учнів; втягнено в корисну працю понад 2700 душ. Підвищились вимоги до викладачів і до слухачів,припинилась видача з легкої руки різних свідоцтв.А всеж таки ми свідомі того,що при обєднанім і зорганізованім зусиллі та при дружній співпраці зацікавлених суспільно-громадських і культурно освітних установ,осяги були б далеко кращі.

Щоби накреслити найближчі завдання Сектора,треба використати досвід 2-х річної праці та взяти під увагу те,що ми стоїмо перед новою невідомою дійсністю.Умови життя і праці української еміґрації значно погіршились.Молодь і фізично здорові молоді еміґранти виїзжають на працю.Остаються непридатні до фізичної праці інтелігенти та старші люди.Становище ІРО невиразне,матеріяльну допомогу для вчителів,інструкторів зменшило або і зовсім одібрало.ІРО заповіло реорганізацію вишколу.Курси по деяких таборах організуються зовсім припадково.Є випадки,що урядники ІРО відкидають курси,які для нас потрібні (сільсько-господарські на Фраймані).Цікаві пояснення дає урядник ІРО:мовляв,українці є добрі рільники,тому їм не треба сільгосп. курсів.

Одначе,ми ще можемо використати зимові місяці та час, що залишився до виїзду еміґрантів на сталу працю.Бажано булоб, щоби хоча одна особа з родини була вишколена,а одинаки всі. Передумовою успіху цеї праці будуть скоординовані зусилля зацікавлених відділів ЦПУЄ,УТГІ,ГУПР і Ц.С. Ці установи створять Кураторію Фахової Освіти,висилаючи своїх представників, а то :ЦПУЕ 5,УТГІ-5,ГУПР- I і ЦС I. Відділ Культури і Освіти ЦПУЕ спільно з УТГІ підготовлять матеріяли для одобрення Кураторії:

а) про стан і кількість фахових шкіл і фах.курсів по всіх українських і мішаних таборах.

б) про можливості дальшої праці і організації нових потрібних нам шкіл і курсів.

в) пляни і програми шкіл і курсів до остаточного одобрення і запровадження по школах і курсах.

г) можливості використання німецьких варстатів праці і німецьких інструкторів для перевишколу, як що зайде потреба.

Крім того, передбачено наступні акції:

ґ) спільно з Д-ром Смуком вияснить в Головній Квартирі ІРО- можливості матеріяльної допомоги.

д) Незалежно від допомоги ІРО, уложити прелімінар бюджету на курси, що їх будемо вести у власному заряді.

е) Порозумітися з представниками преси, щоби більше звернули увагу на потребу практичного перевишколу, особливо для інтелігенції та старших осіб.

ж) Затримати кращі фахові сили при праці перевишколу, а як буде потреба, то запросити тих фахівців, що до праці ще не приступили.

з) Скликати з"їзд усіх Директорів і Адміністраторів фахових шкіл і Курсів.

і) Праця і надалі ведеться в 3-х основних фахових галузях:

1. в сільському господарстві, з узглядненням підтропічних і технічних с-господарських культур та механізованого і машинізованого фермерського господарства.

2. індустрії та ремесл, використовуючи легкі та поплатні фахи.

3. економіці, звертаючи увагу на чужі мови, машинописання, стенографію, кооперацію та бухгальтерію.

к) З огляду на реорганізацію і нові труднощі, посилити організаційну працю, запрошуючи нових інспекторів до праці, хоча на переходовий час.

Інж. І. Шабельський
Голова Т-ва Інженерів
Абсольвентів УГА.

ТОВАРИСТВО ІНЖЕНЕРІВ-АБСОЛЬВЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
(Сучасний стан і найближчі завдання)

18 травня 1946 року у Реґенсбурзі відбувся І-й З"їзд Інженерів Абсольвентів Української Господарської Академі, на якому було рішено заснувати "Товариство Інженерів-Абсольвентів Української Господарської Академії" та принято статут Товариства, пізніше зареєстрований при УТГІ та ЦПУЕ. Товариство поруч завдання об"єднувати всіх інженерів-абсольвентів УГА та чинности, випливаюча з фахового та станового характерус своїх членів, визначає відношення до своєї "Альма Матер" у свойому статуті, а саме : а) плекати традиції УГА, як Української Національної Політехніки; б) всебічно підтримувати Школу, що продовжує високошкільну діяльність Української Господарської Академії, тепер УТГІ, та стояти в обороні її доброго імені.

УГА в роках 1927-1934 випустило 560 дипломованих інженерів таких фахів:

Агрономів 125, лісівників 92, Економістів - 168, Гідротехніків - 117, Хеміко-технол. 58, які репрезентували по місцю народження: Велику Україну -439, Галичину-50, Кубань -42, Бесарабію- 3, Буковину 8, Донщину 2, Пряшівщину - 1, Зелений Клин 1, Російські губ.- 9, Білорусь - 9, Чехію - 1.

Карпатська Україна не є представлена, бо охочим студіювати на УГА стояли формальні перешкоди, як громадянам ЧСР. Кадр українських інженерів, вихованих в УГА розсіявся по 16 різних країнах, при чому більшість старались попасти на всі тоді доступні терени українських земель, свідома свого покликання, вважаючи за щастя працювати між своїх. По багатьох роках, збагачені досвідом, по страшній останній світовій війні, виховані на національній базі, інженери абсольвенти УГА приходять перші до своєї Школи, тут в Баварії, щоб в тяжких умовах працювати в ній у ділянках педагогічній, адміністративній і нині творять майже третину персоналу УТГІ, а саме по фахах: Агрономи -14, Лісівники - 6, Економісти -15, Гідротехніки -8, Хеміко-технол.-4, всього 47, що становить 20% членства Товариства. Нині Товариство нараховує: Агрономів 92, Лісівників 19, Економістів 50, Гідротехніків 36, Хеміко-технол. 15, разом: інженерів 212 та 13 інженерів кандидатів, як надзвичайних членів. На другому З"їзді Інженерів Абсольвентів УГА було з радістю принято відомість про випуск дальших інженерів Школи вже тут, в Баварії, та поширення її на дальші фахові відділи, а саме Ветеринарний та Фармацевтичний й були пороблені доповнення до Статуту Товариства в напрямі уможливлення норми абсольвентам всіх відділів Школи членами Товариства та спричинитися до підтримки Школи.

Спеціяльно останніми часами Товариство зібрало багатий матеріял з життя та діяльности Школи за її 25 річне існування (публікації, видання, фотографії й документи) для ознайомлення чужинців та нашого громадянства з працею Школи. Практично влаштувало досі кілька виставок збірки цих матеріялів (Берхтесгаден, Майнц Кастель, Реґенсбург), які тішилися небуденним зацікавленням та послужили документальним доказом праці Школи. Рівнож порбблено початки для інформації нашої і чужинецької преси, що спричиниться до пізнання ширшим світом Школи й скріпить її позиції. Тут на місці згадати і нашу пресу. До Управи Товариства наплинули запити від членства про причини відсутности оголошень про новий 1947/48 академічний рік у всіх органах Української Ліцензійованої Преси. На жаль, довелося встановити в Секретаріяті УТГІ, що деякі органи попросту не вмістили оголошень й не відповіли навіть на упімнення в цій справі. Річ безперечно сумна й подекуди незрозуміла. Припускаємо, що тут щось не все гаразд й просимо трактувати єдину Українську Політехніку так, як трактують її Інженери-Абсольвенти, в своїй переважаючий більшости учасники визвольних змагань й співтворців цієї Школи.

Інженери -Абсольвенти Школи й нині не відмовляються від жадної праці для Української Школи, стоять все до диспозиції там, де цього треба, але потребують підсилення, а передовзі й заміни, яку може дати вповні лише своя Українська Висока Школа. Добре слово в пресі платить за золото. Найменьша негативна замітка руйнує багатолітню працю. Служимо все пресі б е з с т о р о н н ь о ю інформацією, а нашій справі фаховими силами.

Українська Студентська Громада
при УТГІ в Реґенсбурзі.

СУЧАСНИЙ СТАН І НАЙБЛИЖЧІ ЗАВДАННЯ

Свій організаційний початок бере Українська Студентська Громада при УТГІ в Реґенсбурзі зі Студентської Секції при Українському Комітеті в Реґенсбурзі, завданням якої було тоді реєструвати та подавати інформації в справі студій на високих школах у Німеччині. Щойно коли Укр. Технічно-Господарський Інститут відновив своє авдиторне навчання у листопаді 1945 р. та почали туди напливати студенти, - зайшла потреба зорганізувати українське студентське життя на ширших основах. І так, 19 грудня 1945 р. відбулися перші Загальні Збори Громади, на яких розподілено працю на такі реферати: секретаріят, організаційний, культ.-освітній, суспільної опіки, зв"язку з чужинцями, студійний, видавничий та спортовий. Перші почини були звичайно важкі. Треба було перш за все виробити спільну плятформу для успішної станово-студентської та загально-національної праці, а це, з огляду на велику зрічничкованість поглядів членів, що рекрутувались з усіх земель України, було тяжко. Під оглядом правним оформилася УСГромада при місцевій Високій Школі - УТГІ. Перед кожночасним проводом Студ. Громади стоять такі два найважливіші завдання:

1) Якнайширша поміч членам у студіях і

2) активне включення Громади в національно-визвольницькі дії українського активу еміґрації.

Першу ціль реалізується організацією гуртожитків, яких зараз є три, з приблизно 80 студентами, спільної кухні, з якої користає 50 осіб, головно тих, яким відмовлено права опіки УНРРА-ІРО, виєднування допомоги від СХС і т.п. допомогових установ. Дальшу матеріяльну студійну допомогу несе КОДУС, з яким Громада якнайтісніше співпрацює. З помочі КОДУС-у користає 62 студенти, на загальну суму 4.040 Н.М. місячно. Не малу ролю у студіях грають підручники, яких у наших еміґраційних умовах або зовсім нема, або в мінімальній кількости. Щоб цьому хоч частично зарадити, почала Громада перевидавати - розмножувати існуючі підручники, або друкувати нові, які виготовляють пп. Професори. Досі видруковано або передруковано: "Основи нарисної геометрії", Основи тригонометрії, "Таблиці логаритмів", "Рибництво", "Походження Українського

Народу", "Опір матеріялів" (в друку). Для повищих цілей закуплено писальну українську машину і ротаційний циклостиль. Крім того, зорганізовано та видано до вжитку членів бібліотеку, що складається з 60 різних назв. Другу ціль виконується улаштуванням різнорідних імпрез внутрішнього характеру, крім того відбуваються загальні сходини з рефератами, доповідями та відчитами своїх членів та запрошених гостей з найріднорідніщою тематикою. Організуються спільні виступи з іншими суспільно-громадськми установами, а традиційне студентське "Свято Крут" влаштовується для загалу. Місцем сходин членів УСГ служить студентська домівка з часописами, журналами та шахами. Студенти беруть живу участь, як члени, в праці інших організацій, як Сум, СІЧ, Пласт та допомогають ОПУЄ, СХС і Кодусові в перепровадженні збірок і т.п. Виконуючи згадані завдання, студенти знають і розуміють, що хоч і політичні та ідеологічні напрями не зводяться до спільного знаменика, то їхня найвища мета і ціль - добро українського народу, - тому не було і нема у них жадних під цим оглядом непорозумінь і тертя. Ствердивши це позитивне явище, з гордістю уважаємо його за великий і рідкий успіх на еміграції.

Чисельний стан Громади по Факультетах на II.I2.47

УТГІ:

Агр.ліс.Факультет	II9 членів	- 48,2%
Інженерний " (будівельн.6I, хемічн.I8)	79	- 32,%
Економічний Факультет	30	- I2,I%
Український Університет матем.геод.факультет	I3	- 5,3%
Німецький унів.: медицина	3	- I,2%
філософія	2	- 0,8%
Мюнхен, Консерваторія	I	- 0,04%
р а з о м	247 членів	I00%

Новообрана в дні II.I2.47р. Управа УСГ ставить собі за завдання: I) вести якнайширшу культурно-освітню працю з членами УСГ та українськими громадськими установами, для того, щоби взяти чинну і організовану участь у визвольній боротьбі, - участь таку, на яку ми спроможемося своєю жертвенністю.

2) для світоглядового вироблення посилити працю студентів над своїм світоглядом в окремих дискусійних ідеологічних гуртках. Слухаючи різних ідеологічних світоглядів, студенти вироблятимуть погляди та, врешті, привикатимуть до конструктивної праці, співпрацюючи на базі спільних прямувань, що об"єднують усі українські державно-творчі світоглядові угруповання, як теж внесуть тривкий елемент вирозуміння для поглядів оборонця іншої ідеологічної системи.

3) Зорганізувати якнайширшу поміч членам УСГ у студіях, шляхом організації гуртків прихильників поодиноких дисциплін, як, наприклад, гурток ботаніків, гурток економістів і т.п.

4) Нав"язати якнайтіснішу співпрацю для того, щоб у спільній праці виконати наложений на них обов"язок нашою Батьківщиною,

Prof. R. Dyniński

памятаючи,що " в єдності сила".

5)Організувати і активізувати все українське студентство.
6)Нав"язати якнайширші звязки зі студентами-чужинцями,а то для того,щоб познайомити їх з історією України і її визвольною боротьбою за незалежність.
7) Поширти і приспішити видавання,перевидавання бракуючих і необхідних підручників для поодиноких факультетів.
8)Для ознайомлення студентства з українським науковим світом, запрошувати українських науковців із доповідями на українознавчі теми.

Приступаючи до реалізації цього скромного пляну,віримо, що знайдемо належне зрозуміння і поміч з боку Ректорату, наших громадських установ,як рівнож з боку пп.студентів.

-:-:-:-:-:-:

Коковський Микола,
Представник Студ.Т-ва
в Мюнхені.

Стремління вгору,здобування дотепер незнаного - ціль життя людини,а в першій мірі молоді.В усіх умовинах нашого життя молодь не відступала від цієї лінії,вона ціною всього старалася здобути знання,щоби стати повною людиною та принести свої знання на службу та полекшення долі свого від віків поневолюваного народу.

Нелегко воно приходилось. . . Знаємо всі,як виглядали студії в підсоветських університетах - вузах,польських, румунських і інших високих школах.Про студії заграницею могла пересічна молода людина тільки мріяти.Лише щасливцям - одному на тисячі - вдавалося це осягнути.

Була теж групка молоді заграницею,яка могла працювати під опікою наших науковців.Це студенти УВУ в Празі та УТГІ в Подєбрадах.Ім- студентам,а передовсім професорам доводилось поборювати колосальні труднощі,та вони лише піддержували їх на важкій дорозі,яка привела до признання і цінення науковим світом цих наших святинь науки.

В тягу другої світової війни наші високі школи отратили немало,а вкінці опинилися на дальшій еміграції.

Зруйнований,прекрасний колись,Мюнхен,древній Реґенсбург стали колисками знову відроджених високих шкіл.В тісних, примітивних кімнатах,тяжко здобутих від неприхильних нам німців,зароїлось від молоді,що з запертим віддихом,мов живущу воду,схоплювали слова викладачів.

Так повстав УТГІ в Реґенсбурзі,УВУ і УВЕШ та відділ ветерінарії в Мюнхені і так же,вкінці,15.5.47.,після ліквідації УНРРА - університету,повстав відділ формації при УТГІ.

Нав"язуючи до існуючих традицій - форм,студентство почало організуватися в своїх студентських об"єднаннях - громадах.

І так у всіх високошкільних осередках повстають українські студентські громади,відновлює свою діяльність ЦЕСУС.

Студентська Громада в Мюнхені згромаджує біля себе тисячі студентів. Після остаточної реорганізації та регуляції студентського життя (II З"їзд ЦеСУС-а) та перероблення статуту, Студентська Громада в Мюнхені, як осередок 6-ти високих шкіл, рішає в своєму тілі створити Українські Студентські Товариства дотичних шкіл, які безпосередньо і єдино їй підлягають.

8.4.47. відбуваються перші Загальні Збори студентів фармації і ветеринарії УТГІ. Збори приймають статут і встановлюють свою офіційну назву -Українське Студентське Товариство при УТГІ в Мюнхені"

Вибраний виділ: др. Данилишин - голова, Попович - містоголова, Дереш - секретар і скарбник, Казанівська - культ. осв. та студійний референт, Боборів Вол. - господарський референт, - приступає до праці.

Проводиться реєстрація членів, яка вказує 168 оформлень вже в УСГ та 20 неоформлених членів.

Два рази на тиждень - вівторок, четвер - секретар УСГ Дереш Л. працює в канцелярії УСГ, де полагоджуються справи виказок, приймання нових членів та інше.

Перед 2-ми Загальними Зборами Товариство начислює 200 членів.

Культ.-осв. референт займається уладжуванням рефератів. За час праці відділу відбулося два реферати на загальні теми.

17.8.47 природознавча прогулька 60 членів до ботанічного саду.

Виділ допомагає студентам ветеринарії при видаванні потрібних скриптів.

Доказом організованости та співпраці між товариством та поодинокими семестрами є факт допомоги виділу Товариства студентам IУ-го сем. фармації при уладжуванні останніми забави. Прибуток з цієї забави, яка відбулася 8.9.47., був призначений на улаштування хемічної лябораторії та видачу допоміжних скриптів для семестру.

За ініціятивою своєї управи, члени Товариства працюють в днях 1.10.-20.10.47 при ремонті хемічної лябораторії.

За час своєї праці виділ відбув два рази сходини.

18.XI.47 відбуваються II - і Загальні Збори УСГ при УТГІ. Існуючий виділ здає звіт з праці та одержує абсолюторію. В склад нового виділу входять: тт. Коковський - голова, Попович - заступник, Бакаленко - секретар і скарбник, Нагорний - культ. осв. та студійний реф., Заліпський - господарський референт.

Збори, устами свого предсідника тов. Бурачинського, прохають вибраний виділ, навчившись на помилках попереднього виділу, певніше та з більшим розмахом забратись до продуктивної праці.

22.XI.47 виділ відбуває свої перші сходини, на яких усталює пляни праці. Як його вислід, вже 3.12,40 студентів збираються для вислухання реферату п. Штокалка на тему: Біохемія антимікробних речовин".

II.XII.47 - на других сходинах, виділ обговорював справу організації іматрикуляції та подрібніше обговорює намічений план праці. Товариство намічує широку акцію допомоги при виданню скриптів для поодиноких семестрів, буде провадити при допомозі студентів та навіть асистентів потрібні допоміжні консультації, уладжувати научні екскурсії до цікавих фабрик ліків. Крім того, приготовляється низка доходових імпрез, щоб тим зменшити матеріяльні труднощі при виданню скриптів і т.п.

Доц. Віктор Приходько.
Керівник Відділу Інформації
при УТГІ.

Високоповажані Панове!

Перед Вами тільки що було розгорнуто в коротких рисах шлях праці і розвитку нашої Високої Школи. Пан Ректор і відповідальні керівники окремих секторів і ділянок представили розвиток і сучасний стан авдиторного навчання в Українській Технічно-Господарськім Інституті, Сектора Позаочного Навчання, Сектора фахових середніх шкіл та фахових курсів та Сектора Науково Дослідчого. Так само Ви почули про працю Громадських Організацій, що існують при Інституті, а також доповіді представників Студентства. В системі праці Інституту також було передбачено і має місце Бюро Інформації, завданням якого було - тримати звязок із пресою і старатись, щоб преса була належно інформована про працю Інституту. Так би нормально мусіло бути, бо провадимо ми роботу суто громадську, національну і нашим правом, а навіть обов"язком єсть, щоби Українське Суспільство було в курсі життя, праці і потреб своєї Високої Школи. Одначе, якраз в ділянці пропаганди реальне життя подиктувало нам свою зовсім своєрідну тактику. Показалося, що в інформуванню широкого громадянства про свою працю ми мусимо бути дуже скромні і стримані. Дві причини диктували таку поведінку: поперше, починаючи таке велике і сміливе діло, як будівництво високої школи на еміграції, діяча Школи не мали абсолютно жодної запоруки, що ця справа поведеться. Перед організаторами стояли тисячі перешкод, які тільки могли повстати у знищеній і зруйнованій країні, після грандіозної війни. Отже треба було мовчки працювати, не виступаючи перед громадянством з плянами і обіцянками, які могли й нездійснитись. Друга - ще може більш поважна причина, - та загально-політична - усім знана - обстановка, серед якої мусіла після війни жити й розвивати свою працю українська еміграція, коли заперечувалось саме право її існування по-замежами "родіни". Тому, - повторюємо - Інститут обмежувався лише до необхідного мінімума в інформуванню суспільства про життя своє і працю.

Так проминуло два роки. Але за цих два роки дуже багато змінилось. Інститут мав перешкоди, але в деяких важливих

моментах - життя сприяло його праці,- з одного боку,це допомога УНРРА,а нині ІРО,а з другого,той загально високий рівень національної свідомости і зрілости,що є наслідком неустанної боротьби Українського Народу протягом останніх десятиліть.Як Панове мали можливість почути,за цих два роки Інститут значно розбудувався і поширився.Сумніви й побоювання перших місяців 1945 року минули; з другого боку, задушлива політична після-воєнна атмосфера значно розрідилась й роз"яснилась і нині Інститут уже може значно сміливіше і отвертіше виступати перед своїм Суспільством.А то тим більше,в цім єсть велика потреба.Поперше,широке українське громадянство - має право знати про життя і працю своєї Національної Школи,а,по-друге,сама Школа потребує цього зв"язку із своїм громадянством.Особливо нині,зі значним розвитком Сектору Позаочного Навчання,коли сучасні й евентуальні майбутні студійники цього Сектору у звязку з переселенням,розходяться по усьому світу.У звязку з цим й ідея нинішньої Конференції:нав"язати контакт із пресою,встановити особистий звязок з її діячами і порадитись спільно, як українська національна преса могла- б стати у допомозі Українській Високій Школі.Це питання тим більш важливе, що Український Технічно-господарський Інститут в своїм існуванню і праці поза ІРО базується виключно на власних силах - на своїм зв"язку з українським громадянством.Переживаємо часи.. мінливі і непевні,дуже шкода було-б,щоби, у звязку з цією мінливістю і непевністю,сталася якась загроза існуванню Інституту."УТГІ" - при всіх недоліках інституції на еміграції,без зайвої скромности уже уявляє собою певну культурно-національну вартість.УТГІ не є лише ділом і власністю безпосередніх його діячів і організаторів - він є нині ділом і власністю українського суспільства й усієї Української Нації.І його доля - мусить бути символічно передана в руки самої Нації.А зробити це може передовсім могутній чинник нашого національного життя - українська преса.До неї нині й звертається Школа,бажаючи нав"язати з нею дружній діловий контакт.

Керівництво Школи з великим інтересом і увагою вислухає думки і міркування на цю тему наших Шановних Гостей - представників преси й громадянства,з свого-ж боку Школа так уявляє собі на майбутнє свою співпрацю їх пресою.

І.Ректорат і Сенат Інституту буде вдячний присутнім представникам преси,коли на сторінках своїх часописів вони поділяться із своїми читачами тим,що побачили й почули,увійшовши в безпосередній контакт із Школою.При цім дуже просимо,щоби нас зле не зрозуміли: не хочемо похвал і суперлятивів.Ми дуже свідомі великих своїх недотягнень. Потребуємо лише,на данім етапі розвитку нашої Школи,річевої і стриманої інформації нашого громадянства про працю Школи,особливо- ж про ті можливости,які розкриваються для українського суспільства у звязку з розвитком Сектора Позаочного Навчання.

2. Ректорат Інституту плянує на майбутнє видання періодичного (місячного або двохтижневого) інформаційного бюлетеня про життя і працю Школи. Будемо просити про використання цих бюлетенів у пресі.

3. Ректорат Інституту, як і Керівники його Секторів та окремі професори на майбутнє радо особисто уділятимуть представникам преси інформації з своїх ділянок праці.

4. Інститут має нині й матиме на будуче у своїм портфелі знимки, що ілюструють окремі моменти з життя і праці Школи. Ці знимки (або готові кліше), при потребі, можуть бути визичені пресі.

5. Великим і майже головним рушійним чинником в житті Школи є оголошення Інституту про нові прийоми до Школи, про відкриття нових позаочних курсів і про вихід нових підручників та видань. За всі свої оголошення Інститут, як правило, платить і часто наперед. Між тим, наша преса майже завжди спізнюється з уміщенням цих оголошень, на чім терпить як Школа, так і громадянство. Тому наше прохання до Шановних гостей - звернути на це увагу дотичних Редакцій і Адміністрацій і передати прохання Інституту, по можливости, не задержувати його оголошень.

Інститут сподівається і вірить, що українська преса, яка має перед Нацією історичні заслуги і в цей критичний момент в житті Укр. Народу з великою гідністю повнить свою службу, також виявже посильну увагу й допомогу в праці Інститутові, що на сьогодня є Єдиною Українською Національною Політехнікою.

.....

У.Т.Г.І.

СЕКТОР ЛЕДИТОРНОГО ВИСОКОШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

оголошує від I Серпня 1948 року

ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ НА ДІТНІ ЗИМОВІ СЕМЕСТРИ
академічного року 1948/49, а саме: -

на I, 3 і 4 сем. Агрономічно-Лісового Факультету (Реґенсбурґ)
на 5 і 7 сем. Агрономічного Відділу (Реґенсбурґ)
на 5, 6 і 7 сем. Лісового Відділу (Реґенсбурґ)
на I, 3, 7 і 8 сем. Ветеринарного Факульєту (Мюнхен)
на I, 3, 5 і 7 сем. Будівельного Відділу (Реґенсбурґ)
на I, 3 і 5 сем. Хеміко-Технологічного Відділу (Реґенсбурґ)
на I, 3, 4 і 5 сем. Фармацевтичного Факультету (Мюнхен)
на I, 3, 5, 6 і 7 сем. Економічного Факультету (Реґенсбурґ)

Якщо на якийсь семестр, що тут не зазначений, зголоситься більша кількість бажаючих, то буде розпочатий ще й той семестр.

Дійсними студентами можуть бути особи з закінченою середньою освітою. За впису на другий і дальші семестри, до прохання треба долучити, крім матурального свідоцтва, ще й документи про закінчення відповідних попередніх семестрів на інших подібних рівнозначних високих школах.

Вписове становить 15 д.м., а студійне 150 д.м. за семестр

Термін впису закінчується дня 31 серпня 1948 р., а з I вересня 1948 р. розпочинаються регулярні заняття.

.....ooooooooo ooooo.....

....ooooooo....

ДВА ЮВІЛЕЇ В У Т Г І.

(Проф.Л.Д.Шрамченка, Проф.Г.Г.Махів).

31 Січня ц.р. Український Т.Г.Інститут (УТГІ) в Реґенсбурзі урочисто святкував ювілей двох своїх професорів.

Ювілянтами були: професор Леонтій Шрамченко, що святкував 70 ліття свого життя і 25 ліття науково-педагогічної діяльности і проф.Д-р Григорій Махів, який закінчив 60 літ життя і 35 літ наукової та педагогічної праці.

Проф.Л.Шрамченко - відомий, як український статистик. Ще як студент - Московського Університету, юридичного факультету, він почав свою працю статистика в Чернигівському Земстві, де керував статистичними дослідами відомий український статистик, згодом професор Київського Комерційного Інституту Олександр Русов. Пізніше проф.Шрамченко працював у ряді інших установ на видатних становищах, поширюючи і поглиблюючи свою практику на статистичному полі. На еміграції Л.Шрамченка було запрошено на катедру статистики в Українській Господарській Академії, а пізніше до Українського Вільного Університету в Празі x/. Нині проф.Шрамченко закінчив 25 літ своєї педагогічної діяльности. За цей час Л.Шрамченко був кількакратно деканом Юридичного факультету Українського Вільного Університету, а нині є деканом економічного факультету УТГІ.

Позатим, проф.Л.Шрамченко відомий, як визначний український громадський політичний діяч : - був Державним Секретарем і Міністром Уряду Української Народньої Республіки.

Проф.Григорій Махів - є нині професором аґрономічно-лісового Факультету УТГІ, а об"єктом його практичної і наукової діяльности було - ґрунтознавство. Зацікавившись цією ділянкою ще із студентських часів, Махів ціле своє життя присвятив цій галузі. Тут мусимо зазначити, що в особі проф.Г.Махова маємо не лише професора, але вченого, слава якого сягає далеко за межі України і навіть Европи. Праці проф.Махова по ґрунтознавсту України відомі по наукових закладах Европи і Америки, а його мапа ґрунтів України є клясичним твором. Вислідом 35 літньої діяльности проф.Г.Махова є те, що нині обслідувана майже вся територія України. Досліди проф. мають величезне практичне значення, вказуючи придатність тих чи інших земель для відповідних сільсько-господарських культур. Під цим оглядом працю проф. Г.Махова треба вважати історичною.

Святкування ювілею наших двох учених відбулось з усією урочистостю, на яку дозволяють еміґраційні умови. Залю виповнили - професура та студентство УТГІ, а також сторонні гості, між ними Архепископ Палладій, о.декан Гайдукевич, а також співробітники і учні Проф.Г.Махова, що прибули до Реґенсбурґу з інших міст.

x/ В Академії Л.Д.Шрамченко співпрацював з славнозвісним нашим статистиком Ф.Щербиною.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ В УТГІ

з нагоди 70-ліття Ректора УТГІ проф.др.Б.Ю.Іваницького.

В днях 15-16 травня ц.р. відбулось в Українському Технічно-Господарському Інституті в Реґенсбурзі урочисте святкування з нагоди ювілею 70-ліття Ректора Інституту проф.Д-ра г.к.Бориса Іваницького.

В ці дні Т-во інженерів- абсольвентів Української Господарської Академії та Українського Технічно-Господарського Інституту впорядило з нагоди ювілею Ректора проф.Д-ра Б.Іваницького свій черговий з"їзд,Сенат Інституту,професура і студенство УТГІ влаштували для вшанування ювілею урочисте зібрання,а науковий Сектор УТГІ відбув публічне надзвичайне своє засідання, на якому виголошено було,в присутности запрошених гостей,ряд наукових доповідей про українське лісівництво,присвячених сеньорові нашого лісівництва - ювілянтові проф.Б.Іваницькому.

На урочистім зібранні професури,студентства та інженерів - абсольвентів УГА - УТГІ,крім ювілейних привітів від академіч. кругів,були зложені усні привіти від делегованих представників українських установ і організацій та зачитано низку надісланих ювілянтові писемних поздоровлень.З доручення Сенату Інституту, перший Проректор УТГІ,проф.Вікт.Доманицький виголосив доповідь про академічну та громадську діяльність ювілянта,а саме:"Роля проф. Б.Іваницького в науці про український ліс".

Наш ювілянт - проф.Д-р Б.Іваницький народився 8 березня (ст. стиль) 1878 року в Сумах,на Харківщині.Середню освіту - реальну школу - закінчив в Сумах 1896 р. Потім студіював у Лісовому Інституті в Петербурзі,який закінчив з титулом "вченого лісовода" в 1902 році.Ще за студентських часів,почав приймати участь в українсько-національному громадсько-політичному житті і не раз був,як свідомий українець,за свою чинність тодішньою російською владою заарештований або підданий під поліційний догляд.

По закінченні Лісового Інституту,Б.Ю.Іваницький працював на посадах лісничого в державних лісництвах кол. Росії і України.В часи революції в 1917 році,наш ювілянт бере активну участь в організації першого українського державного апарату,стаючи до праці в Міністерстві Хліборобства.Він разом з Микитою Шаповалом та О.Макаренком організовує Лісовий Департамент,очолюючи цей Департамент в 1918 році,як його Директор.В роках 1919-1920 Б.Ю. переходить на академічну працю в Українському Державному Кам"янець Подільському Університеті на Сільсько-Господарському Факультеті,а саме лектором лісівництва.На еміграції,в Тарнові, перед від"їздом до Чехословаччини ,бере активну участь,як голова "Спілки Техніків Сільського Господарства",в розробці плянів навчання в Українській Господарській Академії,а пізніше,після переїзду з Польщі до Чехословаччини в Подєбрадах,стає одним з основників цієї Академії.Дня 22 квітня 1922 року,на першому засіданні,Професорська Рада Української Господарської Академії надає Б.Ю.Іваницькому кваліфікацію професора лісівництва і обірає його проректором Академії.За час своєї чинности в Академії, проф.Б.Іваницький перебуває на становищі Проректора в 1922-1924 рр., Декана Аґроном-лісового факультету в 1926-1927 р. та Ректора

Академії в р.1925 та роках 1928-1935.

Ювілянт був останнім Ректором Академії і першим Директором Технічно-Господарського Інституту, тоді ще лише позаочного навчання, організованого при Академії в 1932 році. В Академії проф. Б. Іваницький викладав на Агрон.-Лісовому факультеті, як викладає нині на цьому ж факультеті ряд дисциплін з лісівництва і написав низку наукових праць та фахових високошкільних підручників з різних ділянок лісівництва, головними з яких є курс Лісівництва т. I-III, Дендрологія, Ліси і Лісове Господарство України та інш., як також багато наукових розвідок, друкованих в наукових збірниках Академії, чеських та німецьких фахових журналах. Узгляднюючи великі заслуги проф. Б. Іваницького на науковому полі, Професорська Рада 16 травня 1947 року уділила йому гідність доктора гоноріс кауза лісових наук, "Об'єднання Українських лісових інженерів та техників (ОБУЛІТ)" обрало його почесним членом, а Наукове Т-во ім. Т. Шевченка обрало своїм дійсним членом. В листопаді 1947 р. проф. Б. Іваницький був обраний Ректором Українського-Технічно-Господарського Інституту на акад. рік 1947/1948.

В особі проф. Д-ра Б. Ю. Іваницького маємо взірець українського патріота, невтомного видатного працівника на ниві української науки, громадського діяча і борця за здійснення української державно-визвольної ідеї. Своє 70-ліття наш ювілянт обходить в повній силі і здоровлю.

Після урочистих зборів професури, студенства та інженерів -абсольвентів УГА-УТГІ, відбулось засідання Наукового Сектора Інституту під головуванням керівника цього сектора проф. В. Панасенка. На цім публічнім засіданні сам ювілянт проф. Д-р Б. Іваницький виголосив доповідь на тему: "Українське Лісівництво", в якій, на підставі своїх многолітніх досліджень і спостережень, пі вів наукові основи під українське лісівництво, намалював перспективи і пляни його розвитку, що мають бути напрямними лініями в роботі українських лісників.

Проф. Д-р. Г. Махів в своїй доповіді на тему "Проблема полезахисного залісненння в степу України", після многолітніх студій українського степу, подав науковий висновок про повну можливість залісненння українського степу.

Доц. П. Н. в доповіді про "Стан лісового господарства України" подав перегляд стану та системи господарювання українським лісом за часів революції та, зосібна, за совітської влади.

Проф. Інж. М. Зайцев подав цікаві відомості в доповіді про "Новини з хемічної технології дерева", зокрема звернув увагу на спроби використовування деревини в харчовій промисловости.

Наукові доповіді, не зважаючи на їх вузько-фаховий характер, викликали живе зацікавлення серед численно зібраних присутніх, а самого Ювілянта учасники урочистих святкувань нагородили щирими привітами і побажанням ще довго жити і працювати на користь української науки і добра українського народу.

..... 000000000000000000 .....

.....000000000 .....

Проф. В. В. Садовський

(некролог)

У часопису "Неділя" у червні ц.р. з"явилася сумна звістка про смерть професора Валентина Васильовича Садовського. Ця звістка дуже вразила широкі кола українського громадянства, як також знайомих і друзів покійного Професора, хоча, з другого боку, до подібної розв"язки треба було бути готовим. Річ в тім, що проф. В. В. Садовський, живучи останні 20 літ у Празі і працюючи виключно як учений, уважав, що може залишатися й далі у Чехословаччині, хоча-би туди й прийшла Совітська влада. Такої-ж думки був і його приятель, проф. М. М. Добриловський. Зауваження й поради приятелів з приводу цього їх рішення, на жаль, не мали впливу. Отже зараз же по приході до Праги совітської влади, себ-то в травні 1945р., сталось те, чого можна було очікувати: обоє п.п. професори, хоч займались суто академічною працею, були арештовані й вивезені. Доля проф. М. М. Добриловського - невідома, що-ж до В. В. Садовського, то наспіла оце вістка, що професор помер ще в листопаді 1947 року у Київі. При яких обставинах помер - чи у тюрмі чи на волі - невідомо.

Життя й діяльність Проф. В. В. Садовського дуже тісно пов"язані з нашою Школою; покійний став працювати в ній з часу заснування Української Господарської Академії в Подебрадах у р. 1922 і не поривав з нею зв"язку аж до кінця, до 1945р. З фаху - проф. В. Садовський правник і економіст, закінчивши відповідні високі школи в Петербурзі. До Подебрадської Академії був запрошений, як доцент на Економічно-Кооперативний Факультет, на катедру економічної географії, а згодом і Соціяльного Забезпечення. У 1934 році був габілітований на професора. Як учений, покійний Професор відзначався небуденною працьовитістю й продуктивністю, написавши цілу низку наукових статей, розвідок і праць. Більші серед його праць є: Економічна Географія України, Сільсько-господальські райони України, праця в СССР, Соціяльне Забезпечення і багато інших.

Хоч на еміграції проф. В. В. Садовський відомий переважно як учений, проте в особі покійного ми тратимо й визначного громадського й політичного діяча та журналіста, що брав дуже активну участь в часах перед революцією 1917 р. і під час революції на Україні. З"окрема покійний був членом Центральної Ради, Генеральним Секретарем першого Уряду Ц.Р. і міністром в послідуючих урядах Директорії У.Н.Р.

Ця діяльність покійного, як і наукова його чинність далеко не укладаються в рямці некрологу і потребують окремої розвідки.

Загинув проф. В. В. Садовський не мавши повних 60 літ. Його смерть - невідшкодувана - велика втрата і для укр. науки і для нашої Школи.

..... 0 0 0 0 0 0 0 .....

....0000000000000 ....

А.П.ЖИВОТКО (некролог)

Ділимося з нашими читачами й ~~чл.ми~~ персоналу Інституту сумною звісткою про смерть нашого співробітника по Сектору Позаочного Навчання - лектора Аркадія Животка. Покійний від 1936 року почав ближче співпрацювати з Інститутом, як лектор Позаочного Курсу Журналістики, але широкому українському громадянству давно відомий, як енергійний і невтомний громадський діяч, як журналіст, науковець і як директор Українського Історичного Кабінету у Празі. Треба зазначити, що діяльність А.П. Животка остільки широка й многогранна, а його журналістична й наукова праця остільки продуктивна, що охопити усе те в невеликій посмертній замітці цілком неможливо. Будучи своєю вдачею дуже живий, - ідеаліст і патріот, - А.П.Животко кидався до кожної праці, де потрібно було рук і де не вистачало людей. Все-ж культурна ділянка була його доменою: позашкільна освіта, дошкільне виховання, педагогіка - в теорії і практиці - ось праці яким він віддавався в молодшому віці - в Кам"янці на Поділлю, як співробітник Губерніяльного Земства, на Волині і у Празі в Педагогічному Інституті. Пізніше, із заснуванням при Міністерстві Закордонних Справ Ч.С.Р. Українського Історичного Кабінету та Архиву А.П. з ентузіязмом віддається цій праці, зосереджуючи в Кабінеті усю українську пресу та видання, збіраючи архіви та бібліотеки окремих українських діячів (пок.М.Шаповала, С.Шелухина, Ф.Швеця, С.Черкасенка і т.д.) та взагалі українські історичні документи. Тут, маючи під руками матеріяли, А.П.плянує і щасливо викінчує працю безперечно історичного значення, якої в нинішних умовах уже нігде не можна виконати, а саме він дає капітальний твір - Історію Української Преси. Поруч цієї праці, А.П. дав багато окремих статей та розвідок (Дошкільне виховання", "Чужинці про красу й багацтво української мови" , "Подоння" і т.д), але його Історія Української Преси буде ще довгий час єдиною основною працею на цю тему. Тут нині без зайвої скромности треба визнати певну заслугу й нашої школи, що ця цінна праця ще за життя автора побачила світ.

Одійшов А.П.Животко ненадійно і передчасно, маючи всього 58 літ. Одійшов, залишаючи великий жаль серед товаришів, бо, позавсім, був він дуже ~~симпатичною~~ "душевною" людиною. Шановній дружині Покійного на цім місці висловлюємо наше глибоке співчуття.

В.Н.

....0000000000000....

----0000000000----

УТГІ ПІСЛЯ ГРОШЕВОЇ РЕФОРМИ.

Грошева реформа, переведена в життя у Західних Зонах Німеччини в днях 20-26 червня ц.р., створила для Українських високих шкіл тяжку фінансову ситуацію: значна частина їх готівки заблькована, а її номінальна вартість зменшена в десять разів, в той час, як ціни на папер та матеріяли лишилися старі, німецьким фірмам за працю треба платити в новій валюті без знін; разом з тим припинив коштів од студійників чи то авдиторного чи позаочного сектора сильно змаршився, бо ця реформа відбилася так само катастрофально і на матеріяльному стані українського студенства в Німеччині та на його платничій здатності. Нині ще трудно сказати, на якому саме рівні встановиться купівельна сила нової німецької марки і чи залишаться на сучасному високому рівні поштові за залізничі тарифи.

В цій тяжкій ситуації Ректорат Українського Технічно-Господарського Інституту (УТГІ) в Реґенсбурґу-Мюнхені вживає всіх заходів до уможливлення його студійникам і далі продовжувати та докінчувати свої студії. В протилежність до тенденції німецьких державних високих шкіл - залишити студійні такси, ст[illegible] УТГІ всі такси знижує :

На секторі Авдиторного Високошкільного Навчання вписове для студентів знижується на 25% (буде далі пятнадцять н.марок), а студійна такса - на 40% (буде далі сто пятдесят н.марок за семестр). Рівночасно оголошені вписи як на перші, так і на всі діючі семестри в Реґенсбурґу й Мюнхені (впис до 15 вересня ц.р.)

На Секторі Позаочного Навчання вписове студійників знижується в десять разів (буде дві н. марки), студійні такси з керівництвом навчанням - приблизно в т р и ч і, в той час як такси без керівництва навчанням (самий студійний матеріял, розмножений до 20.УІ.1948р.) - приблизно в ш і с т ь разів. Поштові видатки за пересилку студійного матеріялу студійникові неприпорученими пакетами, як і раніш, бере на свій кошт, але поштові видатки за пересилку студійних листів в обидва кінці (до УТГІ і з УТГІ) далі має оплачувати студійник сам. Для того студійник має долучати на відповідь належну кількість поштових значків (з Захід. Зон Німеччини), або міжнародніх поштових купонів (з-за кордону). Хто хтів би, щоб студ. матеріял та студ. листування посилалося б йому з УТГІ припорученими пакетами, має доплатити на припоручення (рекомендацію). На цій основі Сектор Позаочного Навчання випустив новий реєстр позаочних курсів дійсний від 20 червня ц.р. Новий реєстр висилається на бажання кожному безплатно. Він охоплює вже і нові позаочні курси для осіб, що цікавляться веденням господарства в с у б т р о п і ч н и х к р а ї н а х. Курси ці щойно вийшли з розмноження. Вони такі: 1) Проф. Д-р О. Архимович: "Культура бавовника", ст. 21, 2) його ж: "Культура кави", стор. 20; 3) проф. Л. Вітвіцький та Д-р О. Коноваленко: "Субтропічні Культури" - стор. 188; проф. Інж. Л. Фролов: "Технологія води - фабрикація холодільних напоїв" - стор. 80. В ближчих днях вийдуть у світ окремі коротенькі курси з циклу "Практичні фахи", що дадуть можливість своїм абсольвентам практично працювати в царині слюсарства, електротехніки, ремонту автомашин та тракторів, тощо (їх спеціяльний реєстр висилається на жадання безплатно). Ці курси: 1) лект. інж. Е. Баранів: "Акумулятори для авт і тракторів, 2) його ж "Ремонтна майстерня для авт, тракторів, с.-г. машин та праця в ній" та інш.

У звязку з грошевою реформою наступила була тимчасова затримка в висилці з УТГІ студійного матеріялу та листів. Нині ця справа вже знову налагоджена.

Як бачимо, УТГІ подвійно пристосовується до нової ситуації: 1) знижує такси за навчання та 2) відчиняє нові позаочні курси - найбільш актуальні - особливо потрібні для українських переселенців.

Ректорат УТГІ тішить себе надією, що всі ці реформи дадуть можливість студійникам продовжити та докінчити свої студії і в той спосіб підсилити нашу Національну Політехніку на порозі двадцять сьомого року її існування.

Адреса УТГІ залишається стара: Ukrainisches Institut (Ukrainian Technical University); Regensburg, Paul Heyse str.2; Germany - U.S.Zone.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Регенсбург, 14 липня 1948р.

До всіх п.п. студентів та курсантів
Сектора Позаочного Навчання УТГІ.

Справа: зміна студійних
такс та оплати
поштових видатків.

Дня 18.VI.1948 була виголошена для західних Зон Німеччини, а в днях 20-26.VI.1948 була в них фактично переведена в життя грошова реформа, яка створила у своїх наслідках для УТГІ тяжку фінансову ситуацію, заблоковуючи значну частину його готівки, та дуже сильно зменшуючи її номінальну вартість (у десять раз). Ця реформа не може не відбитися також і на матеріяльному стані та на їх платничій здатності. Зараз ще трудно сказати, на якому саме рівні встановиться купівельна сила (здатність) нової німецької марки і чи залишаться на сучасному високому рівні поштові та залізничі тарифи. По вияснению життєвих обставин, що повстали у наслідок грошової реформи, Ректорат УТГІ виготовить новий фінансовий плян і кошторис та подасть його на затвердження Професорської Ради УТГІ, скликання якої передбачається у вересні місяці ц.р. На тій же Професорській Раді будуть затверджені нові такси за навчання на Позаочному Секторі УТГІ - як з керівництвом студіями, так і без керівництва.

Але нинішні обставини вимагають уже нині важливих відступлень від дотеперішніх норм оплати студій та способу розрахунків з студійниками УТГІ а саме:

1. Від 20 червня 1948 р. в УТГІ введені тимчасові студійні такси на позаочні студії для тих студійників УТГІ, що мешкають у західних

зонах Німеччини, а саме: студійні такси з керівництвом навчанням знижені приблизно втричі, а такси без керівництва навчанням (лише за студійний матеріял) знижені приблизно в шість раз проти такс, що існували до введення грошової реформи (до 20.VI.1948). Отже всі студійники з західних зон Німеччини що вислали заяви про впис на студії і внесли вписове та такси до 20.VI.1948, будуть діставати і далі студійний матеріял з розрахунку по старих таксах. Ті студійники, що вислали заяви про впис на студії після 20.VI.1948 р. мають негайно подати до Ректорату додаткову заяву з зазначенням, чи вони погоджуються студіювати в УТГІ на нових умовах - згідно з новим реєстром позаочних курсів з дня 20 червня 1948р. (див. новий реєстр позаочних студій).

2. Всі грошові залеглості між УТГІ і його студійниками в західних зонах Німеччини (чи навпаки) будуть ліквідовані з розрахунку: а) якщо вони повстали до дня 20 червня 1948р. - десять райсхмарок за одну дойчмарку (нову) та б) якщо вони повстали після 20 червня 1948р. - одна райсхмарка за одну дойчмарку (нову).

Поштові видатки за пересилку.

3. Студійного матеріялу приймає на себе УТГІ в межах Німеччини - лише звичайними (неприпорученими) пакунками, тому надалі УТГІ буде висилати студ. матеріял до Зах. Зон Німеччини лише неприпорученими (нерекомендованими) пакунками. Хтоб з студійників УТГІ хтів би щоб студійний матеріял був висланий припорученим пакунком, - має надіслати до УТГІ спеціяльну доплату на припоручення (асекурацію) пакунка - зглядно відповідну кількість поштових значків.

Поштові видатки за пересилку.

4. Студійних листів усіх студійників, як тих, що перебувають у Німеччині, так і тих, що перебувають за кордоном, в обидва кінці (до УТГІ від студійника та від УТГІ до студійника) від дня 20 червня 1948 року відносяться за рахунок студійника і то лише звичайними (неприпорученими) листами. З огляду на це, надалі всі студійники мають посилати до УТГІ на відповідь: а) з Німеччини - відповідну кількість пореформ. ених поштових значків, б) з-за кордону - відповідну скількість міжнародніх поштових купонів. Хто хтів би, щоб його студ. листування висилалося з УТГІ припорученими листами, має надіслати спеціяльну про це заяву на окремому листі паперу та надіслати відповідну скількість поштових значків чи поштових купонів на припоручення (асекурацію) листів.

В звязку з грошовою реформою і відсутністю в скарбниці УТГІ грошей протягом десяти днів, сталася певна затримка з висилкою студ. матеріялу за студ. листів нашим позаочним студійникам. В імені Ректорату УТГІ цим перепрошую усіх, хто в тій чи іншій формі від такої затримки потерпіві прошу їх не брати УТГІ за зле цієї непередбаченої та не від нашої волі повсталої обставини.

З правдивою пошаною:
Проф. Віктор Доманицький (в.р.)
Керівник Сектора

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ (УТГІ)
у РЕҐЕНСБУРҐУ (БАВАРІЯ).

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО (КОРЕСПОНДЕНЦІЙНОГО) НАВЧАННЯ

Реґенсбург, серпень 1948р.

ШАНОВНИЙ СТУДІЙНИКУ!

Не кождий має час і гроші на студії в школі або на курсах з усним (словесним) навчанням. Для багатьох наших громадян, розпорошених нині по цілому світу, своя рідна школа є віддалена на сотні, а то і на тисячі кілометрів. Але це не є вже нині перешкодою для тих наших громадян, що бажають іти вперед - поповнювати свої знання, або набувати нові.

Ані вік, ані стать, ані становище людини не грають жадної ролі: молодий чи старий, мужчина чи жінка, бідний чи богатий - кождий може вдома, після своєї щоденної праці, у св"ята й вільні хвилини за допомогою писемних курсів - лекцій (скриптів) нашого

СЕКТОРА ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

доповнити або здобути собі нові знання, - такі які йому конче потрібні чи бажані. Час початку студій того чи іншого курсу, як і його закінчення, залежить виключно від волі та здібностей студійника. Кождий може розпочати студії коли захоче, може студіювати швидше чи повільніше - як йому дозволять на це обставини. Наш курс лекцій (скрипт) замінить йому усний (словесний) виклад у школі і знайде його у кожній точці земної кулі, до якої лише доходить пошта. Студійник, діставши наш скрипт і перестудіювавши його, виконує на письмі ті завдання (здебільшого - відповідає на запитання), що містяться у скрипті після кожної лекції. Виконані завдання студійник посилає нам для перевірювання, виправлення, доповнення та поради і для дальшого керування його студіями. Отже, - студійник є завжди під навчальним доглядом наших лекторів - фахівців і в той же час не є в"язаний всім тим, що в"яже людину, яка ходить до школи. (час-години, здібности та успіхи товаришів по клясі, тощо). Після успішного виконання всіх завдань якогось курсу (чи циклу курсів) та зложення позаочного чи устного іспиту з цього курсу (циклу) студійник дістане від нас відповідне

СВІДОЦТВО

Навчання КОРЕСПОНДЕНЦІЙНИМ способом знайшло вже застосування в Америці, Англії, Франці, Німеччині та в нашій далекій для нас тепер Батьківщині. Коли в тих країнах

здобувають собі фах і знання мільйони людей, то сектор позаочного навчання нашого Інституту на скромні наші еміграційні відносини всеж має до 10 тисяч студійників, розкиданих по різних країнах. Коли візьмемо під увагу порівнюючи малі накладн наших поодиноких курсів і їх студійний обсяг що дорівнює 10 аж до 200 годин студій, то прийдемо до висновку, що студійна такса за курс (з навчанням) є помірно доступна, якщо зважити ті вигоди й користь, які він дає студійникові.

У звязку з виїздом наших громадян до різних країн світу, вирішили ми уможливити студійникам спочатку набути студійний матеріял і аж по ознайомленню з ним приголоситись до студій під керівництвом педагогічного персоналу нашого сектора. Практично це значить - розділення оплати за навчання на дві рати: I. Курс (скрипт) лекцій та II. вписове й оплата за керівництво студіями.

Віримо, що хто випробує всі вигоди кореспонденційного навчання, то не лише сам скористає з наших курсів, а і допоручить їх іншим зацікавленим у студіях.

Готуємо цілу низку нових курсів з різних галузь знання та фахів. Підтримуйте з нами звязок і та жадайте наших проспектів.

А д р е с а: UKRAINISCHES TECHNISCH-WIRTSCHAFTLICHES INSTITUT, REGENSBURG, Paul-Heyse-Str. 2

Банккконто: BAYERISCHE STAATSBANK Fil. REGENSBURG : Postscheckkonto Nürnberg Nr. 3 für. Konto Nr. 21259 UTWI.

На відповідь прикладайте пошт. значок, або міжнародні пошт. купони.

Керівництво Сектору Позаочного Навчання

-:-:-:

КУРСИ ЧУЖИХ МОВ

Український Технічно-Господарський Інститут (УТГІ), Реґенсбурґ, приймає вписи на курси мов з навчанням позаочною (кореспонденційною) методою.

I. ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ - попередній впис на курс, який склала лект. М. Славінська, 42 лекції - біля 300 стор. циклост. друку. СТУДІЙНА ТАКСА - 36 нім. м. (вписове - 2 н.м., за підручник та навчання - 34 н.м.).

УВАГА: Студійну таксу можна сплачувати ратами: I-ша рата I2 н.м., після внесення якої курсанти одержують перший комплект студійного матеріялу 5 лекцій 30 стор., а далі - 4 рати по 6 марок, після внесення яких висилається решта студійного матеріялу. Ректорат застерігає собі право, наколи б до I5 вересня не приголосилося достатньої кількости інтересантів, навчання припинити і надіслані гроші повернути.

2. АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ - дефінитивний впис на курс, який склав доц. П. Буків, 42 лекції, - 419 стор. циклост. друку. Цей курс може бути висланий негайно в цілості після внесення студійної такси 34 нім. м. (вписове 2 н.м. і за навчання та підручник 32 н.м.) Можна сплачувати ратами - як і за французьку мову.

УВАГА: При одночасному вписі на обидва курси чи на якийсь інший курс позаочного навчання вписове платиться лише один раз.

- Пересилка студійного матеріялу (лекцій) відбувається за кошт Інституту, пересилка студійного листування (виправлених вправ та завдань) - за кошт студійника.-

- Інформації та ширші пояснення подаються Секретаріятом при умові надіслання поштових значків на відповідь.-

Зголошення та грошові перекази належить надсилати на адресу: Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut Regensburg, Ganghofer Siedlung, Paul Heyse Str. 2

Німеччина

На день 20 червня 1948 року

РЕЄСТР ПОЗАОЧНИХ КУРСІВ ЯКІ ПРОВАДИТЬ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ (СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ) в Реґенсбурзі.

А д р е с а: Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut (UTWI) Abteilung für Fernunterricht Regensburg, Ganghofer Siedlunf Paul-Heyse-Str.2

Курси ч.ч.	Автор та назва курсу:	Студійна такса: (Навчання + студ.матеріял)	Без керівництва студіями - лише студ. матеріял:
1.	Проф.М.Добриловський: "Політична Економія", 36 лек., 350 стор., студ. такса . . .	30,00 Д.Мар	8.00 Д.Мар.
2.	Проф.Л.Бич: "Загальна наука права", 15 лек. 188 стор., студ. такса	13.00 " "	4.00 " "
3.	Проф.Б.Мартос: "Теорія Кооперації", 18 лек., 135 стор., студ. такса	13.00 " "	2.00 " "
7.	Доц.П.Вуків: "Англійська мова", 22 лекц., 419 стор., студ. такса	32.00 " "	10.00 " "
12.	Проф.А.Яковлів: "Цивільне Право", 18 лек., 163 стор., студ. такса	15.00 " "	4.00 " "
21.	Проф.А.Яковлів: "Цивільний Процес", 7 лекц., стор. 79, студ. такса	7.00 " "	2.50 " "
22.	Проф.Л.Бич: "Господарство місцевої самоуправи", 22 лекц., 285 стор., студ. такса . .	20.00 " "	7.00 " "
27.	Проф.А.Яковлів: "Торговельне Право", 24 лекц., 217 стор., студ. такса	20.00 " "	5.00 " "
33.	Проф.Б.Мартос: "Організація й ведення зібрань", 6 лекц., 48 стор., студ. такса . .	8.00 " "	2.00 " "
36.	Проф.Я.Моралевич: "Контокоренти", 8 лекц., 92 стор., студ. такса	7.00 " "	2.00 " "
39.	Д-р Д.Н.Сінгалевич-Мазепова: "Соціяльна гігієна", 12 лекц., 134 стор., студ. такса . .	10.00 " "	3.00 " "
61.	Доц.О.Бочковський: "Основи журналізму" (нарис теорії журналістики) част. I, II лек., 166 стор., студ. такса (разом з ч. 66)	11.00 " "	4.00 " "
62.	Лектор А.Животко: "Нарис історії української преси" 15 лекц., 210 стор., студ. такса	14.00 " "	5.00 " "

64.	Доц. О. Бочковський: "Структура часопису", 3 лекц., 42 стор., студ. такса	4.00 Д.Мар.	2.00 Д.Мар.
66.	Проф. С. Сірополко: "Основи журналізму" ч. 2, II лекц., 57 стор., студ. такса (разом з ч. 61) .	II.00 " "	4.00 " "
81.	Проф. М. Славінський: "Історія України", 20 лекц., 218 стор. студ. такса	I7.00 " "	5.00 " "
84.	Під ред. проф. Д. Антоновича: "Українська Культура", 30 лек., 400 стор., студ. такса	27.00 " "	9.00 " "
85.	Проф. Л. Білецький: "Історія Української літератури", ч. I. Народня словесна творчість", I0 лек., II7 стор., студ. такса	9.00 " "	3.00 " "
87.	Доц. О. Бочковський: "Націологія", I8 лек., 234 стор., студ. такса	I6.00 " "	5.50 " "
90.	Проф. Я. Неврлі: "Граматика української мови, 20 лекц., I06 стор., студ. такса	I4.50 " "	2.50 " "
I05.	Проф., учений агроном В. Чередіїв: "Ботаніка" ч. I, "Анатомія рослин", I4 лекц., I20 стор., 92 рис. студ. такса	I2.00 " "	[illegible].50 " "
I06.	Доц. Др. І. Мазепа: "Ботаніка", ч. 2 "Морфологія рослин", I2 лекц., III стор., покажчик українських назв рослин, студ. такса . . .	I0.00 " "	3.00 " "
I09.	Інж. А. Гнатовський: "лект. Т. Цебро-Дубровський, лект. уч. агроном М. Мельник, доц. М. Боровський: "Садівництво овочеве та ягідне", 20 лекцій, 316 стор., I88 рисун., студ. такса	2I.00 " "	9.00 " "
II0.	Проф. В. Іваницький: "Дендрологія" ч. II (Шпилькові породи), I00 стор., альбом малюнків; студ. такса	9.00 " "	3.00 " "
II3.	Проф. др. С. Танкварі та проф. Др. М. Гайдак: "Американське промислове пасічництво", I0 лекц., I04 стор., 86 рис., студ. такса . .	9.00 " "	3.00 " "
II6.	Лект. інж. А. Гнатовський: "Загальне Городництво", I0 лекц., 80 стор., студ. такса	8.50 " "	2.50 " "
I2I.	Доц. інж. Г. Гордієнко: "Ботаніка" ч. 3, "Фізіологія рослин", I0 лекц., II4 стор., студ. такга . . .	9.00 " "	3.00 " "
I22.	Лектор В. Гарбер: "Городництво закритого ґрунту", I30 стор., 64 рис., студ. такса	I2.00 " "	4.00 " "
I24.	Лектор В. Гарбер: "Городництво закритого ґрунту", II- "Тепліч-ні культури", стор. I26, рис. 29 студ. такса	I2.00 " "	4.50 " "

130.	Проф.Др.О.Архимович:"Культура бавовника, лекц.4, стор. 21, рис.17, студ.такса	5.00.Д.Мар.	2.50 Д.Мар
133.	Проф.Л.Вітвіцький та Д-р О.Коноваленко:"Субтропічні Культури"", стор.188, рис. 120, студ. такса	24.00 Д.Мар.	12.50 Д.Мар.
137.	Проф.Д-р Б.Іваницький:"Дендрологія (деревознавство)" :I.Будова й життя дерева, II, Листяні породи (систематика)", лекц. 12, стор. 210, альбом рисунків; студ. такса	17.00 " "	9.50 " "
138.	Проф.О.Архимович:"Культура Кави", лекц. 3, стор.20; рис.4, студ.такса	4.00" "	2.00 " "
141.	Проф.Д-р Б.Іваницький:"Визначник дерев та чагарників за листами, бруньками, деревном, насінням та сходами"(таблиці для студентів-лісівників).стор.48., студ. такса	[illegible]	2.00 " "
204.	Інж.П.Лещенко; інж.П.Расилюк: "Практичне миловарство", II лекц., 122 стор, 28 рис., студ.такса	10.00 " "	3.50 " "
208.	Проф.Інж.Л.Фролов:"Технологія Палива", 8 лекц.34 рис., студ. такса	7.50 " "	2.50 " "
209.	Проф.Інж.Л.Фролов:"Хемічна технологія води (фабрикація холодільних напоїв)", стор. 80, рис.29, студ. такса. . . .	7.50" "	2.50 " "
210.	Проф.С.Комарецький:"Неорганічна хемія" (для середніх технічних шкіл), 15 лекцій, стор.160, 38 рис., студ. такса	14.00 " "	5.00 " "
236.	Лект.інж.Б.Баранів:"Акумулятори для авт та тракторів", лекц.3, стор.26, рис.20, студ.такса . . .	4.50 " "	2.50 " "

УВАГА I: Пересилка студійного листування в обидва кінці за кошт студійника. Тому студійники з Німеччини на відповідь мають посилати поштов. значок, а студ. з-закордону - міжнародній поштов. купон.

УВАГА II: Набувати лише студійний матеріял (без керівництва студіями) мають право: I) Студенти Авдиторного Високошкільного Сектора УТГІ; 2) Студійники Сектора Позаочного Навчання УТГІ що вже вписалися на якийсь інший позаочний курс; 3) Учні та курсанти тих фахових середніх і нижчих шкіл та фахових курсів, що перебувають під педагогічною контролею УТГІ, та 4) педагогічний і адміністративний персонал усіх вищезгаданих секторів, шкіл і курсів.

УВАГА III: Одночасно з вписом на якусь позаочну школу, позаочний цикл чи поодинокий курс вплачується і вписове в розмірі 2(дві) Д.Марки; вписове платиться лише один раз- при вписі перший раз; при дальших додаткових вписах чи набутті студ. матеріялу його вже платити нетреба.

СТУДІЙНІ ТАКСИ ПО ПОЗАОЧНИХ ШКОЛАХ І ЦИКЛАХ УТГІ

(з керівництвом студіями).

Позаочний Економічний Факультет (І-й семестр)	Позаочна Висока Школа Державних Наук (І-й семестр)	Позаочні курси Журналістики (І-й цикл)	Позаочні Курси Українознавства (І-й цикл)	Позаочний цикл Ботаніки
Курс ч. І - 30ДМ	І - 30ДМ	І - 30ДМ	62- І4ДМ	І05- І2 ДМ
" " 2 - І3""	2 - І3""	2 - І3""	8І- І7""	І06 -І0 ""
" " 3 - І3""	7 - 32""	7 - 32""	84- 27""	І2І- 9 ""
" " 6 - І2""	6І - 7""	6І - 7""	85- 9""	І29 -І8 ""
" " 7 - 32""	62 - І4""	62 - І4""	87- І6""	
" " І8 - І0""	64 - 4""	64 - 4""	90- І4,5	
" " 22 - 20""	66 - 4""	66 - 4""		
" " 39 - І0""	8І - І7""			
" " 8І - І7""	87 - І6""			
	90 - І4,5			
Разом: 9 курсів = І57Д.М.	І0 курсів: = І5І,5,Д.М	7 курсів: =І04Д.М	6 Курсів: =97,5 Д.М.	4 курси = 49,5 Д.М.

Реґенсбург, 20 червня І948р.

Проф. В. Доманицький (п.р.)
Керівник Сектора

До

УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА в ЕВРОПІ і за ОКЕАНОМ.

Український Технічно-Господарський Інститут - УТГІ (українська політехніка) стоїть перед загрозою перерви навчання, коли не на всіх, то на деяких своїх семестрах Авдиторного Сектора.- Українське студенство, що почало чи закінчує на різних відділах УТГІ свої студії, може не завершити своєї освіти.-
Чинність УТГІ - УГА, спрямована для ширення технічного й економічного знання й для підготовлення фахових інженерських кадрів й ведена більш як чверть століття, ізза нестачі матеріяльних засобів може перерватися.

Перед трьома роками УТГІ виемігрував з Чехії майже зруйнований. Але Спілка Професорів Української Господарської Академії (СПУГА) та Дирекція УТГІ, одержавши 28.6.1945 дозвіл американської військової влади на продовження праці, за допомогою й великою співучастю професури з нової велико-української й галицької еміґрації розбудувала УТГІ на п'ять факультетів з вісьма відділами, з навчальним персоналом, що перевищує сто осіб, та з студенством, що на початку минулого ак.року доходило до 900 осіб.

За роки 1945-1948 наслідки праці УТГІ виявилися: 1)На Науковім Секторі багатьма десятками наукових доповідей та виданням "Наукових Записок" 15 арк., що їх друк нині закінчується. 2) На Авдиторнім Секторі абсольвувало інженерів: аґрономів: 57, лісівників 5, цивільного будівництва 1, хеміків 2, економістів 1, ветеринарних лікарів 2, маґістрів фармації 23, разом 91. Одержало ступінь доктора 6 осіб. Студенти, що в 1945 р. вступили на перші семестри, дійшли вже до останнього року своїх високо-шкільних студій. Матуральні курси прослухали й закінчили 61 осіб. 3) На Секторі Позаочного навчання (за реґенсбурський період): студіювадо 1940 студійників, з того на високошкільних студіях 244 осіб; наново видано 40 підручників. 4) На секторі фахових середніх шкіл та курсів було: 24 школи, 92 курсів, викладовців 415 студіювало разом біля 4.000 осіб, закінчило студії поверх 2.000 осіб.

УТГІ протягом трьох років існувало майже виключно на свої засоби, що походили з студентських такс та продажу виданих підручників. Допомога українських установ становила тільки незначну частину нетого прибуткового кошторису. За то з щедрим даром прийшов нам на поміч Фонд Допомоги Українців Канади, надіславши машинки до писання, циклостілі, друкарські матеріяли та 100 керпакетів на підсилення фондів УТГІ. Але у деяких колах громадянства УТГІ, на жаль, не завжди находило і належне зрозуміння для своїх завдань та праці.

Нині прийшов четвертий акад.рік праці УТГІ в Німеччині - останній рік студій для тих, що розпочали їх в УТГІ на першому семестрі та для багатьох з тих, що вступили на старші семестри УТГІ з інших високих шкіл.

У попередні роки УТГІ спирався в основі на свої власні організаційні сили, на жертвенність своєї професури та на активність студенства. Нині ми всі вживаємо зусиль, щоб затримати на далі існування УТГІ, продовжити нашу науково-педагогічну працю та до кінця виконати свої обов'язки перед студенством.

Але нині наша матеріяльна ситуація значно погіршилася і коли наші власні зусилля й можливості будуть невпостачальні, а українське громадянство не посилить нас матеріяльно, то не виключена можливість перервання нашої праці. Головна причина цього погіршення матеріяльного стану стоїть у зв'язку з валютною реформою в Німеччині, що викликала заблькування значної частини нашої готівки, зменшення внесків від студенства та зменшення продажу наших видань.

Не тратимо надії на переборення труднощів, але не вважаємо себе в праві замовчати про нашу сучасну ситуацію перед громадянством, бо справу нашої школи й долі нашого студенства вважаємо за справу загально-національного значення, а не нашого приватного інтересу. Ця справа належить всій українській спільноті в Европі й за Океаном і вона мусить про цю справу знати.

За Управу СПУГА і Ректорат та Сенат УТГІ: Проф.Др.Б. Іваницький, проф. В.Доманицький, проф.інж. М.Зайцев, проф. інж. Р.Дімінський, проф. Л.Шрамченко, проф. С.Комарецький, проф.Др. І.Драбатий, проф.Др. І.Розгін, проф.Др.Е. Вертипорох.

Реґенсбурґ, 16 вересня 1948 р.

462 151

Наукова бібліотека
Національного університету
«Києво-Могилянська
академія»